Poštnina plačana v gotovini. Izhaja okoli 20. vsakega meseca. Cena 3 Din.

Gostilničarski Vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14. Ček. rač. št. 11.430.

Štev. 4. Ljubljana, dne 17. maja 1935. Leto V.

Člani obračajte se v vseh pravnih zadevah po nasvete na zvezno pisarno, da se izognete nesrečam!

VABILO

Predsedstvo Zveze združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani

sklicuje v sredo 22. maja 1935 ob ½10. dop. v hotelu Windischer v Novem mestu

II. redni letni občni zbor

DNEVNI RED:

1. Otvoritev in pozdrav zveznega predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo zvezne uprave:
   a) predsedstva,
   b) ravnateljstva,
   c) hotelirskega odseka.
4. Obračun za leto 1934.
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Proračun za leto 1935.
7. Strokovni list.
8. Volitve nadzornega odbora.
9. Dopolnilne volitve v zvezni ožji odbor.
10. Event. dopolnilna volitev v zvezni širši odbor.
11. Sprememba pravil.
12. Samostojni predlogi.
13. Slučajnosti.

Udeleženci občnega zbora naj oddajo še pred začetkom občnega zbora svoje izkaznice potom vodje delegacije zveznemu predsedstvu. Delegati brez izkaznic nimajo pravice govora in glasovanja.

Z zveznim pozdravom

MAJCEN CIRIL l. r.
predsednik

Ob priliki zvezne skupščine

Čez teden dni se snidejo odposlanci vseh gostilniških združenj dravske banovine v Novem mestu, da čujejo poročilo zvezne uprave in da se sami overijo o nesebičnem in požrtvovalnem delu onih mož, katerim so zaupali zvezno organizacijo. Letos se prvič vrši zborovanje v mesecu maju, torej v času, ko se vsa narava pokaže v svoji lepoti in moči. Taka naj bo tudi slika naše najvišje pokrajinske stanovske organizacije, ki naj pokaže, da je predstaviteljica enega stanu, ki je vsak dan bolj pomemben, ker je nosilec danes še edine rentabilne gospodarske panoge, t. j. tujskega prometa. Polagoma, toda vztrajno stopamo preko vseh ovir na plan, kot stan, ki noče biti nič več potisnjen ob strani, temveč želi biti enakovreden član gospodarske družine.

Spomnimo se le onih dni, ko so naši stanovski voditelji sklenili v sporazumu s svojimi tovariši, da se naj osnuje enotna banovinska gostilničarska organizacija, ki naj da celokupnemu gostilničarstvu naše banovine hrbtenico in ki naj postane uspešno obrambno sredstvo proti vsem napadom. Žalostno je bilo, da so se v tem navdušenju ogromne večine naših stanovskih tovarišev pojavili maloštevilni črnogledi, da ne govorimo o ednini ali dvojini, ki so vnaprej prorokovali smrt, češ Štajerci in Kranjci se ne bodo nikdar razumeli in bodo enega in drugega požrli. V svoji togoti, da ne morejo nič več igrati vodilnih vlog, za katere niso imeli potrebne sposobnosti, so poskušali vse, da preprečijo združitev naših sil, ker so se bali, da se jim njihovi sebični nameni ne bodo uresničili in da ne bo zvezna organizacija ostala še nadalje samo v njihovo korist, temveč da bo koristila celokupnemu našemu stanu. Zdrav razum ie objektivna presoja našega članstva je onemogočila njihove intrige in hujskanja. Zvezna organizacija je nastala v največjo jezo takih malih duš in slabičev, ki bi morali biti veseli, da jih nikdo ne omenja, ker bi bili sicer spomini precej mučni.

Mislili smo, da bomo našli v Ljubljani, kjer smo določili zvezni organizaciji radi sedežev vseh centralnih oblasti stalno bivališče, boljši in prisrčnejši sprejem. Zmotili smo se Nismo računali na okostenelost in na zastarelost nekaterih oseb. Naenkrat so se pokazale nasprotne sile tudi v Ljubljani, ker jim ni bilo po volji, da stopi na njih mesto mlad in življenja poln organizem ter jih izloči za večne čase iz vodstva. Interesantno je, da so se našli vsi ti bratci naenkrat v objemu in so tuhtali ter računali kako in s čim bi preprečili enotno organizacijo, da bi ostalo stanje nespremenjeno. »Razkrajaj in vladaj«, t. j. bilo geslo onih malodušnežev in sebičnežev tu in preko Save, katerim so bili še tako sveti stanovski interesi poedinca in celote brez pomena. To so bile nasprotne sile v lastnih vrstah, ki so dobile kmalu podporo v gotovi kliki naše pokrajinske prestolnice, ki misli, da bo lahko živela in napredovala le tedaj, če bo razkrajala gospodarske sloje. Ni bilo čudno, da smo morali takoj pri rojstvu začeti borbo na dve fronti. Dočim smo v lastnih vrstah s takimi sebičneži in nesposobneži pošteno pomedli, ni druga borba, ki se bije zoper to kliko, in ki stavlja vidljive in nevidljive ovire, še končana. Kakor smo imeli tamkaj razna imena, tako imamo tudi tu različne deminutive, ki si pošiljajo eden drugemu pozdrave in se podpirajo v vseh akcijah, ki imajo količkaj izgleda na uspeh, da omejijo samozavest gostilničarja in da ga ponovno pritisnejo k tlom, da ne vidi in ne sliši onega, kar bi moralo biti poznano vsakemu gospodarskemu človeku naše banovine. **Zapomnite si, gostilničarji dravske banovine, da je zvezna organizacija samo z razkrinkanjem te klike, ki si daje napram Vam krinke na obraz, že udovoljila Vašim upom, ki ste jih imeli pri ustanavljanju zvezne organizacije** Zgrabili smo zmaja, ki vam je nevidljivo pil kri. Naše delo, ki je bilo odkrito in pošteno, priča najbolje, da se ni nikdar oziralo na lokalni šovinizem ali na kake druge okolščine, temveč je vedno izpraševalo vsa združenja, da naj sama odločajo. Če želje gostilničarstva niso bile vselej tako izpolnjene, kakor se jih je želelo in predlagalo, ni bila krivda zvezne organizacije, temveč ravno one klike, ki ni bila z vašim mnenjem zadovoljna, boječ se, da se omaja njihov osebni položaj. Na žalost, da danes še ne moremo govoriti bolj odkrito, čeravno bi lahko napisali iz registra, v katerem so zaznamovana njihova zlobna dejanja, po cele kolone našega lista, bomo pa to prihranili za prvo priliko, kadar bo ta jara gospoda iz osebne koristi ali iz kakega političnega oportunizma v stremljenju po visokih šaržah zopet onemogočila, da se ne bi izpolnila volja davkoplačevalca. Vse to je treba odkriti, da vidi kako gospodarski človek dravske banovine, da je bil leta in leta zgolj igrača par oseb. Vemo, da bo borba še precej huda, toda borbe se kot borbena organizacija ne bojimo. Z **orožjem poštenja in odkritosrčnosti ter ozkim sodelovanjem vsega našega gostilničarstva dravske banovine bomo onemogočili nadaljne intrige.** Raztrgali jim bomo krinko raz obraza, pokazali »onega ljudskega zastopnika« (ne mislimo to kakega parlamentarca), ki si prideva sam sebi ta visoki naslov, in je še pred par leti pozival na bojkot proti gostilničarjem.

Zvezna organizacija bo toliko časa last našega gostilničarstva v dravski banovini, dokler bo poznala kot stanovsko združenje samo gostilničarja, ne pa morda pripadnika te politične struje, narodnosti, vere itd. **Mi ne poznamo v naši organizaciji nikogar drugega, kakor samo državljana - gostilničarja, ki išče v svoji organizaciji podporo.**

Ko stopamo pred naš najvišji stanovski forum in ko polagamo svoje račune, moramo omeniti, da smo sicer napravili korak naprej v tem ali onem stanovskem vprašanju, da pa so nekatera važna vprašanja ostala še do danes nerešljiva. Trošarinsko vprašanje, pa naj ga obravnavamo kakorkoli ga hočemo, je ostalo trenutno radi političnih razmer nespremenljivo. V davčnih zadevah, posebno kar se tiče davčnih preobremenitev, lahko zvezna organizacija zaznamuje važne uspehe. Naša združenja so črpala potrebna navodila, poduke, opozorila iz neštetih okrožnic, ki jih je zvezna organizacija razpošiljala svojim članicam z namenom, da organizira pravilno obrambo proti previsokim davčnim predpisom. Da je bilo članstvo tudi v tem oziru podrobno podučeno, smo vsa ta vprašanja obravnavali obširno v Gostilničarskem vestniku. Kdor je pri tej obrambi sodeloval in kdor ni vrgel puške v koruzo, kdor ni obupal in kdor ni bil omahljivec, ta je z rezultati tega boja brezdvomno zadovoljen. Tudi glede policijske ure smo napravili važen korak naprej, tako, da postaja razlika med obratovališči v mestih in na deželi bistveno manjša. Naravno, da vsega tudi v tem vprašanju nismo dosegli in da gre borba še naprej. V najkrajšem času izide nova Uredba o policijski uri, ki bo brezdvomno v mnogočem ravno radi osebne intervencije zveznega predsedstva pri g. banu, ki kaže za gostilničarstvo največje razumevanje, ugodila našim davčnim željam.

Prvovrstno blago! Nizke cene!

K. ČERMELJ
LJUBLJANA
DVOŘAKOVA ULICA 12
Telefon interurban štev. 34-50
Brzojavi: Čermelj, Ljubljana

TRGOVINA VINA IN ŽGANJA NA DEBELO

Vedno v zalogi:
Ljutomerske specialitete, fina namizna vina, dolenjski cviček, kakor tudi raznovrstno žganje, špirit, rum, liker

VERMUT VINO - PELINKOVEC
LIKER

Točna postrežba! Zahtevajte ponudbe!

Vsaka gospodinja zavedaj se, da najboljša je
‚CETINA‘
TESTENINA

LEPO IN OKUSNO BOSTE OBLEČENI ako si nabavite pralne tkanine v svili, krepu ali platnu, kakor tudi štofe za moške obleke prvovrstnih kvalitet le pri tvrdki
A. ŽLENDER, Ljubljana, Mestni trg 22
Tvrdka ima ogromno izbiro najlepšega prvovrstnega blaga po priznano nizkih cenah

V dobi, ko je gospodarska stiska vedno večja in večja, morajo popustiti vse vezi, ki omejujejo gostilniško obratovanje. Gostilničarju naj se omogoči, da neovirano obratuje, da napreduje, da se mu vžge ljubezen do svojega stanu, ker je gostilničarstvo vendar takorekoč ključ do blagostanja vsakega drugega obrta. Mnogo se je stremelo po sanaciji našega gostilničarstva, predvsem zadolženega hotelirstva, toda vsi poskusi in vsa prizadevanja so se izjalovila vsled pomanjkanja denarnih sredstev. Tudi danes ponavljamo, da je neposredna sanacija iz tega vzroka pri nas neizpeljiva in da smo pristaši posredne sanacije, to se pravi, odpravijo se naj nepotrebne ovire, ki rušijo naše obrate, predvsem oddaja prehrane in prenočišč po privatnih osebah, krošnjarenje z alkoholnimi pijačami, in omilijo naj se devizni predpisi, da se omogoči oživotvorenje tujskega prometa. Če bomo imeli promet, ne zahtevamo nikake miloščine, ker si bomo sami sanirali, in sanirali tudi one činitelje, ki odvisijo od našega dela. Nešteto je še takih vprašanj, ki čakajo na rešitev, ali vse to odvisi od splošnega gospodarskega položaja, tako, kakor je to povedal naš zvezni ravnatelj na kongresu v Zagrebu.

O vsem tem se bo obširno govorilo na naši letošnji skupščini in zaprosilo merodajne činitelje, da naj pokažejo vendar enkrat malo več interesa do našega stanu, da ne ostane vse pri obljubah, ki se dajejo ob raznih prilikah. Težki so časi, ali ravno v tej dobi ne sme biti obupancev in omahljivcev. Čim hujše je, tem bolj se naj naša srca napolnijo s pogumom, da vztrajamo in da ne odnehamo toliko časa, dokler si korak za korakom ne osvojimo na tem božjem svetu onega mesta, ki ga zaslužimo po svoji važnosti in trudu. Danes, ko poedinec ničesar ne premore in je gotovo izgubljen v razburkanem valovju, je važnost trdnih in solidnih organizacij tem večja. Bodite prepričani, da se edino z organizacijami zavednih in v borbi neizprosnih članov izbojujejo pravice. Ni več daleč čas, ko bo državna uprava brezdvomno tem organizacijam, v katerih so koncentrirane ogromne moralne in intelektualne sile našega naroda, posvetila največjo pozornost in jim določila naloge, ki bodo šle v prid našemu notranjemu političnemu življenju.

Z geslom »Eden za vse in vsi za enega« korakajmo naprej in dvigajmo visoko stanovsko zastavo in ne pripuščajmo nikomur, da bi pljuval po tej svetinji. Vsem onim pa, ki bi za svoje osebne koristi hoteli izigravati organizacijo, je treba povedati tako, da si bodo zapomnili za vse čase: Vsaka zloba se sama sebe ugonablja.

Le v slogi je moč in v tej slogi bomo tudi zmagali. Pozdravljeni vsi, ki ste prežeti s tovariškim ponosom in ljubeznijo!

Iz organizacij

Združenje v Logatcu je imelo svojo skupščino dne 3. aprila t. l. v prostorih g. Škrlj Ivana. Radi sejmskega dneva v Ljubljani in visokega snega je bila udeležba jako pičla. Zborovanja se je udeležil tudi zvezni odposlanec g. Peteln. Po prečitanju zapisnika, ki se je soglasno odobril, je podal blagajnik poročilo, iz katerega posnemamo, da so znašali v letu 1934 dohodki 12.939.52 Din, izdatki pa 4.886.50 Din. Zvezni ravnatelj je podal o zveznem poslovanju obširno pojasnilo in tudi nekaj važnih smernic, po katerih naj bi se članstvo ravnalo. Za zvezni občni zbor sta bila določena 2 odposlanca in sicer g. Škrlj Ivan, predsednik tega združenja, ter g. Merlak Anton, gostilničar iz Rovt. Enoglasno se je sklenilo, da prispeva združenje gostilničarski pivovarni d. d. v Laškem kot posojilo še nadaljnih 2.500 Din in sicer v 20 zaporednih mesečnih obrokih.

Pri slučajnostih so se razpravljale različne zadeve.

Združenje v Laškem je imelo svojo 49. redno letno skupščino dne 27. februarja ob 10. uri v hotelu Savinja, katere se je udeležilo zelo lepo število članstva. G. predsednik Trop se je uvodoma spomnil tragične smrti našega preminulega kralja in izrekel v imenu članstva ljubezen in udanost njegovemu nasledniku kralju Petru II. Iz predsedniškega poročila posnemamo, da se je združenje, kakor tudi zveza trudila zboljšati položaj gostilničarjev, kar pa radi gospodarske krize žal ni vedno uspelo. Pri zbornici TOI smo dobili poseben gostinski odsek. Iz tajniškega poročila posnemamo, da šteje združenje 80 članov, da je imelo 7 sej in da ni bila podeljena od strani upravne oblasti nobena nova gostilniška koncesija. Blagajna je imela 2.987.94 Din dohodkov in 2950 Din pribitka. Končni saldo znaša vštevši ta pribitek 7880.19 Din. Zvezni ravnatelj Peteln sporoča o zavzemanjih zveze v preteklem poslovnem letu, posebno je podrobno razmotrival borbo proti visokim davčnim odmeram. Za odposlance na zvezni občni zbor v Novem mestu so bili določeni gg.: Trop, Kačič in Pačnik. G. predsednik sporoča članstvu, da bo drugo leto združenje obhajalo 50-letnico svojega obstoja in da se bo ob tej priliki ta jubilej proslavil nekoliko slovesneje. Čisti dobiček te slavnosti se bo uporabil za onemogle gostilničarje.

Združenje v Šmarju pri Jelšah je imelo svojo skupščino dne 29. marca v gostilni g. Gradta. Pred prihodom na dnevni red se je g. predsednik Gradt spomnil mučeniške smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in obenem izrazil udanost in ljubezen kralju Petru II. ter vsemu kraljevskemu domu. Spominjal se je tudi smrti preminulih članov gg. Gajšek Ivana, Vuga Franca, Štrenkelj Štefana in Damše Franceta, kateremu je zlobna roka pri izvrševanju njegovega poklica uničila mlado življenje. Združenje šteje 55 članov in članic in 3 točilke kave. Štirje člani so odložili svojo obrt, na novo pa je pristopilo 5 članov in članic. Pomočnikov in pomočnic šteje 58, vajencev pa ima 14. Združenje je imelo 5 upravnih sej in 1 žalno sejo, ter se je udeleževalo zveznih sej ter sestankov v Celju in Zidanem mostu. Članarino so plačali vsi člani, zato je treba povdariti visoko stanovsko zavest članstva pod vodstvom neumornega in skrajno požrtvovalnega predsednika g. Gradta. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je imelo združenje 5.348.— Din dohodkov in 4.783.10 Din izdatkov. Premoženje znaša 2.965.44 Din. V proračunu pa je predvideno, da bodo znašali dohodki 4.010 Din, izdatki pa 4.935 Din in se bo primanjkljaj kril iz prihrankov. Doklade se bodo v letu 1934. pobirale sledeče: I. kategorija bo plačala 100 Din, II. kat. 75 Din, III. kat. 55 Din, IV. kategorija pa 45.— Din. Nato se priglasi zvezni ravnatelj k besedi in poda v širšem poročilu sliko zveznega delovanja v preteklem poslovnem letu, kar so člani vzeli z odobravanjem na znanje. Veliko pritožb se je čulo radi neprestanega krošnjarenja z vinom po šušmarjih, ter so se od raznih članov stavili konkretni predlogi. S tem je bil občni zbor zaključen.

Združenje v Tržiču je imelo dne 8. aprila svojo skupščino v prostorih g. Ruecha. Združenje šteje 50 članov ter je obdržalo 4 seje, 1 žalno sejo ter en sestanek. Dohodkov je imelo združenje 11.541.50 Din, izdatkov pa 3.141.75 Din. Pribitek znaša torej 8.399.75 Din, skupno premoženje pa 11.928.15 Din. Proračun za leto 1935. izkazuje 3.810 Din dohodkov in izdatkov. Članarina znaša za vse člane 40 Din. V slučaju nekritja se krije primanjkljaj iz prihrankov. Na predlog g. predsednika se daruje za spomenik umrlemu kralju 500 Din. Tudi tukaj je zvezni ravnatelj g. Peteln podal obširno poročilo o zveznem delovanju, nakar se je skupščina zaključila.

Združenje v Murski Soboti je obdržalo 13. redno skupščino dne 27. marca v prostorih g. Banfi Josipa. Skupščine se je tudi letos udeležilo izvanredno lepo število članstva, kakor je to ves čas od obstoja tega združenja sploh običajno. Ta vsakoletna udeležba priča o visoki stanovski disciplini in zavednosti članstva, posebno, odkar načeljuje temu združenju g. Geza Vezir. Uvodoma se je g. predsednik spomnil tragične smrti našega pok. kralja Aleksandra I. ter je v zbranih besedah orisal njegovo pot v Francijo, da pribori svojemu narodu mir. Istotako je z lepimi besedami izrazil vso ljubezen do njegovega naslednika Nj. Vel. kralja Petra II. Ker je bil zapisnik lanskega občnega zbora itak razglašen v časopisju, je čitanje odpadlo. Iz obširnega predsedniškega poročila posnemamo, da so lansko leto umrli sledeči tovariši: gg. Štivan Franc, Fritz Franc in Banko Viktor, kar so navzoči počastili s trikratnim »Slava«. V neštetih intervencijah in resolucijah potom zveze se je zahtevalo, da bi se uvedla nad vsem prometom z alkoholnimi pijačami najstrožja kontrola, ki naj bi bila tudi obvezna za ostalo občinstvo. Po združitvi občin je banska uprava izdala na vse občine tudi navodila glede izvajanja policijske ure in glede dovoljenj za plesne prireditve. Uredila se je kolikor toliko ugodno tudi policijska ura. Omenil je nadalje kvarne posledice društvenih veselic, ki se posebno v poletnem času množe po vsem Prekmurju. Sporočil je izdajo uredbe o strokovni izobrazbi gostilničarjev in o ustanavljanju gostiln. Glede davkov je pripomnil, da se je vršila z ostalimi gospodarskimi stanovi obširna anketa v Murski Soboti in je v to svrho bilo odposlano v Ljubljano tudi posebno odposlanstvo. Z gnevom je povdaril, da so bili Prekmurci glede gostilniškega odseka pri Zbornici TOI v Ljubljani jako razočarani, ker se ni njihovemu predlogu odnosno zveznemu predlogu ugodilo. Radi tega se najodločneje protestira, da se ta predlog ni upošteval in da so pri tako važni gospodarski ustanovi vplivale zopet politične osebe. Zahtevajo, da se v Zbornico TOI imenuje 1 gostilničar iz Prekmurja in to tembolj, ker so tu drugačne razmere kakor drugod. Smatra, da bi se zvezni predlog kot predlog gospodarske organizacije moral vzeti v znanje, ker niso naša stanovska združenja politične organizacije in se ne sme dopuščati, da bi se radi raznih političnih ambicij nekaterih oseb zapostavljali Prekmurci. Iz tajniškega poročila je posneti, da je imelo združenje jako veliko posla, saj je odposlalo preko 800 dopisov. V tem letu so bile 4 redne seje. Število vajencev znaša 25. Združenje šteje 159 članov. Dohodkov je imelo združenje 16.507.15 Din, izdatkov pa 16.507.15 Din. Premoženje znaša 19.374.01 Din. Proračun za leto 1935. pa predvideva 16.000 Din dohodkov in istotoliko izdatkov.

Pri slučajnostih je govoril g. Čeh Franc, ter je omenjal kot zastopnik Zbornice, da so bile krive razne intrige, da ni bil imenovan zastopnik prekmurskega gostilničarstva. Opisoval je nadalje delo davčnih odborov, ter dal nekaj tozadevnih nasvetov. Kot zadnji se je k besedi oglasil zvezni ravnatelj, ki je ob splošnem pritrjevanju podal podrobno poročilo o zavzemanju zvezne organizacije v dobrobit dravske banovine.

Združenje v Novem mestu je imelo svojo skupščino dne 9. marca v hotelu Windischer Josip v Novem mestu, katere se je udeležilo številno članstvo. Uvodoma se je predsednik spominjal nenadne smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I., ter izrekel zvestobo tudi Njegovemu nasledniku Nj. Vel. kralju Petru II. Nadalje se je spominjal umrlih članov gg. Ozimek Franca in Novljan Alojzija. Istotako je sporočil predlog odbora, da se naj prispeva za spomenik pok. kralja. G. Matko predlaga, da se v to svrho votira 500 Din, kar je bilo soglasno sprejeto. Iz predsedniškega poročila posnemamo, da je bilo delovanje novomeškega združenja v preteklem letu dokaj živahno in da je sodelovalo odnosno podpiralo zvezno organizacijo v borbi za pravilno rešitev trošarinskega vprašanja. Združenje je priredilo tudi vrlo uspeli servirni tečaj. Tajnik poroča, da šteje združenje 212 članov in 23 vajencev. Zadružnih sej je bilo 7, med temi tudi žalna seja za pokojnim vladarjem. Po svojih odposlancih se je združenje udeležilo raznih zborovanj in sej zvezne organizacije. Članstvo se poziva, da naj redneje plačuje članarino, ki je v tem združenju najmanjša od vseh v zvezi včlanjenih združenj. Blagajnik poroča, da je imelo združenje 17.815 Din dohodkov, izdatkov pa 16.352 Din. Premoženje združenja znaša deloma v gotovini deloma v delnicah Gostilničarske pivovarne v skupnem znesku 40.308.22 Din in se je napram letu 1933. popomnožilo za 430.30 Din. Član nadzornega odbora g. Matko Jože poroča, da je z g. Grmovškom pregledal knjige in celotno zadružno gospodarstvo ter predlaga blagajniku in odboru razrešnico, kar se soglasno sprejme. Navzoči zvezni ravnatelj da obširno poročilo, ki se je tikalo trošarinskega in davčnega vprašanja, ter vseh tekočih zadev gostilniškega obratovanja. Proračun za leto 1935.

JAKOB FLIGL DED.
LJUBLJANA - IGRIŠKA UL. 10
TELEFON 33-53
USTANOVLJENO 1864
Toplovodne, mrzlovodne instalacije
Stavbno in galanterijsko kleparstvo
Strelovodi
Krovec lesocementnih streh
Zahtevajte brezplačne ponudbe

Zahtevaj povsod
kekse in piškote
‚CETINA‘

Predkonferenca delegatov za kongres v Zagrebu.

znaša pri dohodkih 25.117.27 Din, pri izdatkih pa 15.920 Din. S tem je bilo zaključeno zborovanje.

Združenje gostilniških podjetij v Radovljici je zborovalo dne 12. marca v gostilni g. Kunstla v Radovljici. Predsednik g. Olip se z lepimi besedami spominja takoj uvodoma tragičnega dogodka na dan 9. oktobra, ko je kruta usoda zahtevala življenje ljubljenega kralja. S 3-minutnim molkom so zborovalci počastili spomin umrlega kralja. V svojem nadaljnem govoru pojasnjuje g. predsednik namen in cilje združenja ter poziva člane, naj se zavedajo svoje dolžnosti in naj se tesneje oklenejo matičnega združenja. Blagajniško in tajniško poročilo poda g. Cvenkelj, iz katerega posnemamo, da je imelo združenje 5.407 Din dohodkov, izdatkov pa 5.005 Din in da znaša celokupno premoženje 12.133 Din. Sej je imelo združenje 6, število članstva znaša 72. Poročilo g. Cvenklja se vzame na znanje. Po teh referatih povzame besedo zvezni odposlanec g. Peteln, ki poroča o delovanju zveze, o njenih uspehih ter o ustanovitvi gostinskega odseka pri Zbornici TOI v Ljubljani. Pri slučajnostih so se razpravljale še razne druge stanovske zadeve, nakar je bila skupščina zaključena.

Združenje Ptuj je zborovalo dne 21. marca ob 9. uri v gostilni »Slon« v Ptuju. Zadružni predsednik g. Mahorič je uvodoma pozdravil zborničnega zastopnika g. Berliča in odposlanca zvezne organizacije, g. Mariniča in Turka pa je imenoval za overovatelja. Takoj uvodoma je g. predsednik omenil tragično smrt ljubljenega kralja Aleksandra I., ki nam je bil najdražje, kar smo imeli. Zborovalci so počastili spomin Velikega pokojnika z enominutnim molkom. Nato je predsednik zagotovil vdanost in ljubezen do naslednika kraljeve-

Modni kamgarn, sportni ševjot za fine obleke

Velika izbira
Ugodne cene

R. MIKLAUC

»Pri škofu«, Ljubljana, Lingarjeva ul. Pred škofijo 3

ga prestola Nj. Vel. kralja Petra II. Sledila je tudi počastitev spomina umrlih članov združenja v preteklem letu. Iz predsedniškega poročila izhaja, da je združenje vodilo veliko borbo z raznimi šušmarji, ki se pojavljajo v področju združenja v vedno večjem številu. Ravno tako se je borba vodila proti raznim vinotočem pod vejo, kjer se posluje v nedopustnem obsegu. Po tajniškem poročilu ima združenje 169 članov, 11 vajencev in 35 pomočnikov in pomočnic. Uprava je sklicala 8 sej in 2 gostilničarska sestanka. Na teh sejah se je razpravljalo o podporah za onemogle člane, o dovolitvi novih dovolil za gostilniško obrt, o trošarini, o davčnih vprašanjih in ostalih stanovskih zadevah. Razpravljalo se je tudi o izvolitvi zborničnega zastopnika v gostinski odsek, pri čemer je bil normiran v to svrho g. Joško Berlič iz Ptuja. Združenje je naklonilo za izdajo posebnega vodiča Tujskoprometnemu društvu v Ptuju 2.000 Din. V preteklem letu je bilo izdanih 5 novih dovolil, 4 gostilničarji pa so odložili obrt. Združenje ima 36.402.02 Din premoženja. Poročilo nadzorstva se je vzelo soglasno na znanje. Proračun za leto 1935. ostane neizpremenjen in znaša članarina 45.— Din. Obširno poročilo je podal zvezni ravnatelj g. Peteln, posebno o davčnih, trošarinskih, finančnih vprašanjih, o splošnem gospodarskem položaju, o vinogradništvu in je za to poročilo žel splošno odobravanje. Ožji odbor se bo izpopolnil s 6 odborniki. G. Joško Berlič je podal poročilo o pomenu obrtne razstave v Ptuju, ter je skupščina odobrila temu odboru 200 Din podpore. Na pobudo g. Berliča Joška je združenje tudi prispevalo 200 Din prispevka za spomenik Nj. Vel. kralja. S tem je bil dnevni red združenja izčrpan.

Združenje v Ljutomeru je imelo 22. marca ob 15. uri svojo redno skupščino v hotelu g. Herndla v Ljutomeru. Gospod predsednik Herndl je otvoril skupščino ter pozdravil zastopnika zvezne organizacije ter vse navzoče članstvo. Gosp. Vrabl je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, kateri se je soglasno odobril. Takoj uvodoma je v svojem poročilu omenil g. Herndl tragično umrlega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, ter pozval vse članstvo, da se pokloni velikemu pokojniku s trikratnim »Slava«! Istotako sporoča, da je kriza močno posegla v vrste gostilničarjev in da je sedem tovarišev popolnoma opustilo ali vsaj začasno odjavilo svojo obrt, ker niso zmogli previsokih taks in davkov. Združenje je v preteklem letu prodalo za 400 hl manj vina, nego v letu 1933. Iz tajniškega poročila posnemamo tudi, da šteje združenje 52 članov, ter ima 5 pomočnikov in 2 vajenca. H koncu svojega poročila se spomni predsednik še umrlega člana in odbornika g. N. Arnuša iz Stročje vasi. Blagajnik g. Wregg Rihard poroča, da je imelo združenje v preteklem letu 7.637.31 Din dohodkov, izdatkov pa 4.174.96 Din. Predsednik nadzornega odbora g. Kukovec Alfonz poroča o vzornem gospodarskem poslovanju in predlaga razrešnico, katera se soglasno sprejme. Proračun predvideva pri dohodkih 4.100 Din in istotoliko izdatkov. Zadružna članarina znaša 50 Din letno. Navzoči zvezni ravnatelj poda obširno in temeljito poročilo o delovanju zvezne organizacije v letu 1934. zakar je žel od zborovalcev veliko odobravanje.

Pri slučajnostih so se vrstile različne pritožbe glede šušmarjenja, ravno tako tudi glede podelitve neke nove koncesije, nakar se je zborovanje zaključilo.

Združenje gostilniških podjetij v Škofji Loki je zborovalo dne 11. marca t. l. ob 8. uri dop. v prostorih gosp. Kavčiča v Škofji Loki. Zborovanja se je udeležilo 41 članov. Zvezno organizacijo je zastopal zvezni ravnatelj. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana g. Hafner Anton in Taler Marjan. Za zapisnikarja pa g. Kavčič Pavle. G. predsednik se je uvodoma spominjal žalostnega 9. oktobra, katerega nam je zločinska roka ugrabila našega največjega vodjo pokojnega kralja Aleksandra. Spomnil se je tudi smrti gg. tovarišev Cegnar Antona in Trdina Ignaca. G. zapisnikar je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. Upravni odbor se je na svoji seji konstituiral sledeče: Predsednik g. Kavčič Ivan, podpredsednik Thaler Marjan, blagajnik Vuzel Igor, in tajnik g. Kavčič Pavle. Odbor je imel 9 sej in 1 žalno sejo. V začetku leta 1934. je skušalo združenje prirediti servirni tečaj, radi premajhne udeležbe se je morala ta namera opustiti. Združenje ima 100 članov ter 40 pomočnikov in 12 vajencev. Vina se je v preteklem letu potočilo na področju združenja za 500 hl manj, kakor v letu 1933. Iz tega se zadostno vidi, kako se gostilničarji vedno težje borijo za svoj obstoj. Temu padcu je tudi mnogo kriva huda konkurenca potom raznih šušmarjev. Blagajniško poročilo je podal g. Guzel, iz katerega je razvidno, da je imelo združenje 8.956 Din dohodkov in 8.863 Din izdatkov. G. Hafner Anton je predlagal, da se da blagajniku razrešnica, katera je bila soglasno sprejeta. Predlog gosp. Guzeljna, da se naj članarina pobira po iztočeni količini alkoholnih pijač, ni bil sprejet. Zvezni ravnatelj je podal obširno poročilo o delovanju zvezne organizacije, o trošarinskem vprašanju, o pridobnini, o davku na poslovni promet, o taksah in drugih za gostilničarstvo važnih zadevah. Zborovalci so protestirali, da prodaja založnik piva pivo neposredno privatnikom, kateri ne plačajo nikakih samoupravnih dajatev. Ogorčeno so razpravljali tudi o nelojalni konkurenci tega združenja, ker je dovolj, če imajo že med privatniki šušmarje, ni pa jih treba uvajati še v lastne vrste. Po precej obširni in ostri debati je bil občni zbor zaključen.

IVAN ROZINA (preje »Orient«)

trgovina barv in lakov **LJUBLJANA**

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, šolskih, študijskih in umetniških barv - Firneži, laki, steklarski in mizarski klej, šelak, špirit denat., lužila »Arti«, tuši, pastele ter sploh vse slikarske in pleskarske potrebščine - Velika zaloga vseh vrst vedno svežega mavca - Najnižje cene in najboljša postrežba

Prodajalna Tyrševa (Dunajska) cesta 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek

Združenje v Kostanjevici je zborovalo dne 28. februarja ob pol 9. uri dopoldne pri predsedniku gosp. tov. Bučarju v Kostanjevici. Občnega zbora se je udeležil tudi odposlanec Zbornice g. dr. Koce. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je imelo združenje 66 članov, 9 pomočnikov in 6 vajencev. Obrt so opustili 3 gostilničarji, na novo pa je bilo izdano eno gostilniško dovolilo. Upravni odbor je imel 4 seje. Rešilo se je 142 dopisov. Tovariš tajnik poroča, da se članstvo tega združenja vse premalo zaveda svoje stanovske organizacije. Združenje je za to, da nudi svojemu članstvu pomoč v vseh stanovskih zadevah. Članstvo naj se tedaj v vseh slučajih obrača na tajništvo združenja, ki je v vseh ozirih rade volje na razpolago. Nekateri člani so v pretečenem letu potom združenja dosegli znatne olajšave in oprostitve pri davčnih upravah. Opozarja tudi, da se združenje za one člane, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti napram organizacijam, ne more zavzemati v taki meri, kakor za one, ki zadostijo svojim članskim dolžnostim. Tovariš blagajnik poroča, da je prejelo združenje 7.511.98 Din, izdatkov pa je imelo 4.806.18 Din. Celokupno premoženje znaša tedaj 12.719 Din 76 par. Gosp. Kirn Anton in gosp. Gregorič Aleksander poročata, da sta našla zadružno gospodarstvo v najlepšem redu, ter predlagata absolutorij, kateri se tudi soglasno sprejme. Iz proračuna za leto 1935. sledi, da je predvidenih 3.520 Din dohodkov in istoliko izdatkov.

Vsaka gospodinja zavedaj se, da najboljša je

‚CETINA'
TESTENINA

Pri slučajnostih so se obravnavala še razna druga pereča vprašanja, nakar se je občni zbor zaključil.

Združenje v Vojniku je zborovalo dne 30. januarja t. l. Skupščine se je udeležilo 90% članstva. Ostanek pa se je opravičil. Občnega zbora se je udeležil tudi zvezni ravnatelj iz Ljubljane. Na žalost ni mogel predsednik združenja g. Kociper Franc osebno voditi zborovanja, ker ga je zadržala bolezen v postelji. Radi tega je skupščini predsedoval podpredsednik g. Stante Rudolf, kateri je uvodoma omenil žalostno smrt pokojnega kralja Aleksandra I. Zapisnik lanskega občnega zbora se je v celoti prečital in odobril. Gosp. tajnik Špes Franjo je podal izčrpno poročilo o živahnem delovanju tega združenja. Omenjal je različne vloge, ki so se naslavljale na upravna oblastva, kakor vse ostale akcije, ki jih je združenje podvzemalo v preteklem letu v korist članstva. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je imelo združenje 9.939.69 Din dohodkov in istotoliko izdatkov. Premoženje združenja znaša koncem preteklega leta 3.731.58 Din. Revizorji g. Tratnik in Štolec so poročali o vzornem zadružnem gospodarstvu ter predlagali odboru razrešnico, ki se je v celoti sprejela. Zvezni ravnatelj je nato podal svoje poročilo, v katerem je posebno povdarjal in tolmačil razne davčne predpise ter omenjal borbo zvezne organizacije za omiljenje davčne prakse. Poročal je tudi o trošarinskem vprašanju in še o mnogih drugih tekočih zadevah, za kar je žel obilno priznanja. Iz proračuna posnemamo, da se predvidevajo dohodki v znesku 9.712.75 Din in istotoliko tudi izdatki. Pri slučajnostih je g. podpredsednik omenil, da se bo drugo leto obhajala 50-letnica obstoja tega združenja, katera se bo slovesno praznovala. Odbor se pooblasti, da izdela za to proslavo vse potrebne predpriprave. Mnogo je bilo pritožb glede ostrega postopanja pri prekoračenju policijskih ur in glede šušmarstva. S tem je bil občni zbor zaključen.

Združenje v Dolnji Lendavi je zborovalo dne 26. marca 1935 v prostorih g. Pojbič Karla v Dol. Lendavi. Zborovanja so se udeležili gosp. dr. Bratina, sreski podnačelnik v Dol. Lendavi in g. A. Peteln od zvezne organizacije. Istotako se je udeležil zborovanja tudi sreski kmetijski referent g. Lipovec Janko, ki je držal jako uspelo predavanje o kletarstvu. G. predsednik je nato pozdravil navzoče člane, se spomnil prerane in nepričakovane smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I., nakar se je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. Iz tajniškega poročila je posneti, da šteje združenje 53 članov, 9 pomočnikov, 8 vajencev, ter se članstvo radi težkih gospodarskih prilik vedno bolj in bolj krči. Zvezni ravnatelj izčrpno poroča o delovanju zvezne organizacije in daje na razna vprašanja potrebna navodila in pojasnila. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je združenje prejelo 16.559 Din, izdalo pa 15.278.90 Din. Gosp. Vukan Ludvik poroča o pregledu zadružnega gospodarstva in predlaga razrešnico, ki se je soglasno sprejela. Proračun predvideva 9.502 Din, izdatki pa 9.112 Din. Tajniške in blagajniške posle se je združilo v eni osebi. Proračun se

Če se nam bodo dajale le obljube in če se bo odmerjala pridobnina po stanovanjih in lokalih, se bodo naše gostilne temu prilagodile

HIŠE vseh vrst, **PARCELE**, posestva i. t. d. v največji izbiri, tudi na knjižice in z prevzemom dolgov ugodno proda

realitetna pisarna

Jože Grašek

LJUBLJANA — GLEDALIŠKA ULICA 4
(nasproti opere) — Telefon interurb. 33-04

je soglasno sprejel. V izpopolnitev odbora so bili izvoljeni za podpredsednika g. Horvat Matija, za odbornike pa gg. Ferčak Franc, iz Vel. Polane ter Tivadar Štefan iz Turnišča. Pri slučajnostih se prečita tudi okrožnica sreskega načelstva glede pobijanja šušmarstva, katero je iz prijaznosti raztolmačil sam navzoči gosp. sreski podnačelnik. S tem je bil dnevni red zborovanja končan.

Združenje na Jesenicah je imelo dne 4. aprila ob 14. uri 30 min. svoje zborovanje, katerega se je udeležilo zelo lepo število članstva. Predsednik g. Malešič Božidar je pozdravil vse člane in članice ter odposlanca zvezne uprave. Uvodoma je poročal o največji nesreči, katera je sploh mogla zadeti jugoslovenski narod, ko je zločinska roka pretrgala nit življenja pok. kralju. Istočasno je obljubil zvestobo in udanost njegovemu nasledniku Nj. Vel. kralju Petru II. Spomnil se je tudi zaslužnih umrlih članov gg. Andreja Hermana in Kristijana Kirchmajerja. Zapisnik zadnjega občnega zbora se je soglasno odobril. Iz poročila predsednika posnemamo, da je bilo poslovanje jako težavno, ker ni pri prevzemu dobil popolnoma urejene pisarne. Manjkalo je mnogo pripomočkov za ureditev evidence članov in vajencev, treba je bilo mnogo dopisovanja in dela, da so se podatki polagoma zbrali. Obširno je govoril o gospodarski depresiji, katera je zavzela ves gostilniški obrt. Omenjal je šušmarstvo in različno konkurenco vseh mogočih institucij Davčni vijak je bil vedno hujši in hujši in ima v svojem območju člane, ki ne morejo več kriti svojih režij. Združenje je po vsej moči branilo interese članstva, opozarjalo poedine člane in jih instruiralo s posebnimi dopisi, kako morajo pravilno napovedovati davke in sestavljati pritožbe proti visoko odmerjenim davkom. Predsedniško poročilo je bilo jako obširno in je izzvenelo v posebno laskavo zahvalo neutrudljivemu delu zvezne organizacije. Iz tajniškega poročila izhaja, da ima združenje 90 članov, 5 članov je opustilo gostilniški obrt, 4 pa so na novo začeli. Uprava je imela 7 rednih sej, odposlala je 592 dopisov. Iz tega se vidi, da je pisarniško delo zelo naraslo. G. Oražen poroča, da so dohodki znašali 12.441 Din 25 par, izdatki pa 9.369 Din. Razrešnica se je soglasno podelila. Zvezni ravnatelj poroča nato o delovanju zvezne organizacije in daje razna pojasnila na vprašanja članstva. Proračun predvideva pri dohodkih 5.880 Din in istotoliko izdatkov. Pri slučajnostih se je razvila obširna debata v različnih zadevah, nakar je bila skupščina zaključena.

Šušmarstvo

Naši vinogradniki so začeli radi dovoza dalmatinskega in banatskega vina v dravsko banovino oster boj proti onim gostilničarjem, ki ne točijo domačih vin. Naše vinogradnike je treba opozoriti, da bi bilo bolj v njihovo korist, če bi začeli pobijati šušmarstvo z vinom in žganjem, ki se je silno razpaslo ravno radi trošarinskih predpisov, ki so jih izposlovali njihovi voditelji. V vseh krajih dravske banovine lahko vidimo voznike iz Hrvaškega Zagorja, ki prevažajo po dravtočijo jih v vseh mogočih oblikah. V koliko je to vino pristno, je seveda drugo vprašanje. Če pa ugotovimo, da je posebno Hrvaško Zagorje poznano kot jako obdarjena pokrajina s šmarničnim trsjem, potem ne bo menda težko ugotoviti, da se v dravski banovini pije po pretežni večini šmarnica, ki se brez kontrole vkljub strogim predpisom zakona o vinu neovirano prevaža po Sloveniji. Naravno, da je šmarnično vino ceneje od žlahtnega vina in da se s temi prevozi po kmetih krije konzum, vsled česar si ne more gostilničar nabaviti tolikih količin, kakor si to želijo naši domači vinogradniki, ker jih enostavno ne potrebuje. Šušmarstvo pa vpliva tudi na cene. Če prodaja šušmar liter vina po 5, in celo po 6 Din l, ne plača od tega vina nikake trošarine ali drugih dajatev, ki so vezane s prodajo alkoholnih pijač v gostilniških obratih, je razumljivo, da si vsak pivec raje kupi liter tega vina po 5.— Din, kakor pa da gre v gostilno in plača za liter vina še enkrat toliko. Vse to sili gostilničarja, da išče cenejše vino. Domače vino, ki si ga n. pr. nabavi na Bizeljskem, stane pri vinogradniku 5.— Din liter. K temu mora na licu mesta prišteti takoj še 2 — 2.50 Din trošarine, tako, da stane domače vino že v vinograniški kleti 7.— Din, po nekod pa celo 9.— Din. Če bi primerjali cene ljutomerskega vina, bi prišli še do mnogo višjih postavk. Ali se more zameriti gostilničarju, če kupi tedaj cenejša tudi vina, da lažje konkurira tem šušmarjem, ker mora sicer pri okolščinah, ki danes vladajo pri nas, zapreti svoje lokale? Kontrola nad šušmarstvom je toliko časa nemogoča, dokler se ne izda od oblasti nalog, da mora vsak šušmar, ki pripelje ali prinese vino in žganje na področje občine, plačati predpisano občinsko in banovinsko takso. Nadalje, da mora prodajo vina nad 5 in 10 litrov prijaviti pristojni občinski upravi, da se vino pregleda in da se določi kraj prodaje. Istotako se mora odrediti, da se te šušmarje preganja tudi po žandarmeriji, finančnih in občinskih organih. Sedaj se ti organi enostavno izgovarjajo, da kontrola nad prodajo vina ne spada v njihov delokrog in da morajo kontrolirati le gostilničarja. Če primerjamo tedaj predpise obrtnega zakona, plačilne naloge davčnih uprav gostilničarjem, predpise zakona o vinih, policijske predpise, visoke kazni, na drugi strani pa svobodno prodajo zdravega in nezdravega vina ter svobodno kršitev predpisov, vidimo, da obstoja v doslednosti predpisov velika vrzel. Vsled trošarinskih predpisov, ki so si jih vinogradniki sami želeli in pa izposlovali, je nastala popolna desorganizacija, ali da se točneje izrazimo, popoln nered. V to svrho je vsak boj vinogradnikov proti gostilničarjem absurden in brezuspešen, ker bo moral gostilničar kupovati še nadalje po taki ceni vino, da bo lahko konkuriral z onim šušmarjem, ki po vsaki ceni prodaja lastno, največkrat pa nakupljeno vino in katerega so vzgojili vinogradniki sami.

Vprašanje šušmarstva ni tedaj življenskega pomena samo za gostilničarje, temveč tudi za vinogradnike. Vsa ta vprašanja je treba malo globokeje premisliti, kakor pa to po navadi store nekateri voditelji vinogradnikov v dravski banovini, ki vale vso krivdo na gostilniške cene, če ne morejo vina prodati po ceni, kakor si jo sami izračunajo. Spomnimo se le na neki napad takega prepričanega vinogradnika, ki je zahteval, da se naj vino v gostilni prodaja po 8.— Din ali še ceneje, dočim je sam svoje vino prodajal odnosno ponujal gostilničarjem po 12.— Din. Iz vsega tega izhaja, da mora končno oblast v zaščito obrtnih pravic in pa v zaščito samega vinogradniškega stanu poseči z vso odločnostjo vmes in preprečiti šušmarstvo, ki se vedno bolj in bolj razvija. Sicer bo prišel gostilničar do prepričanja, da je mnogo bolj koristno za njega, če se odkriža vseh policijskih in obrtnih predpisov in vsako leto večjih davčnih plačilnih nalogov ter odloži obrtni list, ker se mu bolj izplača prodajati pijače in jedila po vzorcu zaščitenih šušmarjev.

Opozorilo!

Rabljena ženska in moška kolesa, otroške vozičke, šivalne stroje in različne druge predmete, ki odgovarjajo večkrat novim, dobite za smešno **nizko ceno** pri

„PROMET“

Ljubljana, Napoleonov trg 7
(nasproti Križevniške cerkve
kjer tudi najbolje vnovčite
Vaše rabljene predmete

Vino in vino je razlika

da in še večja je razlika med raznimi mineralnimi vodami. Splošno znani Radenski vrelci, Zdravilni, Kraljev in Gizelin spadajo med najmočnejše te vrste v Evropi. Pa tudi po svojem okusu kot svežilna pijača so nenadkriljivi.

Pokusi samo enkrat, da boš videl kaj pomeni prvorazredna mineralna voda. Čisti in izpira kri, izloča sečno kislino in druge strupe iz telesa ter s tem krepi telesne in duševne sile. Kdor pije vino z Radensko slatino, ga ne boli glava niti po največjih krokarijah.

Novi poslanci.

Pri volitvah dne 5. maja 1935. so bili v dravski banovini izvoljeni na listi ministrskega predsednika gosp. Jevtića sledeči poslanci: gg. dr. Marušič Drago minister, Hočevar Stanko lekarnar, dr. Andrej Veble odvetnik, Ivan Prekoršek uradnik, dr. Fr. Klar zdravnik, Matija Goričar posestnik, Karl Gajšek notar, Pleskovič Rudolf učitelj, Lukačič Avgust uradnik, Vinko Gorenjak posestnik, Ivan Janžekovič veleposestnik, dr. Jančič Ivan drž. pravdnik v pok., Benko Josip industrijalec, Karl Dobršek učitelj, Brenčič Miha posestnik, dr. Novačan Ant. konzul v pok., Mohorič Ivan zbornični uradnik, dr. Koce Jure zbornični uradnik, Kersnik Anton veleposestnik, dr. Lovrenčič Ivan odvetnik, dr. Šemrov Franc industrijalec, inž. Zupančič Franc, Mravlje Milan uradnik, Makar Dako posestnik, dr. Režek Josip odvetnik, dr. Riko Fux uradnik.

Banovinski proračun za leto 1935-36

V Službenem listu št. 31 z dne 17. aprila je bila objavljena uredba glede banovinskega proračuna, ki ga je finančni minister odobril z odločbo z dne 11. aprila. Banovinski proračun je v primeri s prvotnim predlogom, kakor ga je sprejel banovinski svet, znižal za preko 9,000.000 Din. V novem proračunskem letu se bo pobirala **53% splošna banovinska doklada in 5 nadomestna cestna doklada, skupaj torej 58% doklade.** Na področjih združenih zdravstvenih občin pa se bo pobirala še 5% doklada (lani 10%). **Banovinska trošarina na alkoholne pijače ostane nespremenjena v dosedanji izmeri,** prav tako banovinska trošarina na ogljikovo kislino in na **umetne alkoholne pijače.** Tudi banovinska trošarina na ocetno kislino ostane nespremenjena. **Poviša pa se trošarina na kvas** od 2 do 4 Din. Ukinjena je banovinska trošarina na električni tok za pogon in aparate. **Ostane pa še trošarina na tok za razsvetljavo, ki znaša pri ceni toka do 5 Din 20 p od kilovatne ure, pri ceni toka izpod 5 Din pa 15 p. Dočim odpade trošarina pri ceni toka nad 7 Din.** Banovinska trošarina na bencin ostane neizpremenjena, dočim se je spremenila banovinska trošarina na pnevmatiko in sicer za osebne avtomobile in avtobuse letno 25 Din za vsakih začetih 50 kg čiste teže, za tovorne avtomobile 15 Din, za vsakih začetih 50 kg čiste teže, poleg tega pa za začetih 50 kg nosilnosti do 1500 kg 10 Din, za vsakih nadaljnih 50 kg nosilnosti pa 5 Din. Za motorna vozila in priklopne vozove, ki nimajo zračnih pnevmatik se plačuje 60% povišek. Pri motornih vozilih, ki ne uporabljajo bencina (mešanega bencina) za pogonsko sredstvo, se trošarina na pnevmatiko pobira v dvojnem iznosu. Lastniki tovornih avtomobilov, ki sami vozijo, plačujejo polovico trošarine. Ta trošarina se plačuje v enakih obrokih 15. januarja, 15. aprila, 15. julija in 15. oktobra. Prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo cest se bo pobiral v nespremenjeni obliki. Z novim proračunom se uvajajo nove banovinske administrativne takse in doklade državnim taksam po zakonu o taksah. V banovinskih poslih se pobirajo:

a) **50% doklada** k istovrstni državni taksi na ponudbe pri licitacijah, k ½% priznaničnih taksi, k taksi za računske knjige, k taksi za prepise aktov; b **100% doklada** k državni taksi za preiskavo po davčnih, carinskih, taksnih in monopolskih zakonih; c) **50% banovinska taksa** k taksi za objavo in reklame, za obrtna pooblastila in **obrtna dovolila.** V prejšnjem proračunu se je pobirala 100% banovinska taksa. **Banovinska taksa** na prenos lastništva na **živinskih potnih listih** se uvaja z novim proračunom v višini 2 Din za drobnico in 4 Din za veliko žival. To takso pobira občinska uprava, plača pa jo kupec. **Odpadla** pa je dosedanja banovinska taksa na potne liste. **Banovinske davščine na plesne prireditve, podaljšanja policijske ure in 40% doklada na drž. veselično tasko ostanejo nespremenjene.** Banovinska taksa od prenosa nepremičnin se poviša od 1.5% na 2%. Nova je določba, da se plača od prenosa kmetskih nepremičnin na kmeta med živimi samo polovica gornje takse, ako so odsvojitelji in pridobitelji med seboj sorodniki v premi črti ali so s takimi poročeni ali zaročeni. **Ukinjenje in črtanje davščin.** Ukinjena je dosedanja banovinska trošarina na potrošnjo premoga, dosedanja taksa na sečnjo gozdov, banovinska taksa na motorna vozila, banovinska taksa na šmarnico in banovinska taksa na živinske potne liste. Od davščin, ki pa jih je banska uprava predlagala za to leto, pa je finančni minister črtal: banov. davščina za izkoriščanje vodnih sil, banov. taksa na bicikle, na radijske aparate, za zaposlitev inozemcev in na parne kotle. Finančno ministrstvo je črtalo tudi razne takse, posebno v kolikor so se nanašale na prošnje in rešitve, tudi povišana taksa na bencin se je ukinila.

Blago za ženske obleke
svileno, volneno in perilo, zadnjenovosti, velika izbira in znano solidne cene
R. MIKLAUC
»Pri škofu«, Ljubljana, Lingarjeva ul.
Pred škofijo 3

Preselili smo se!
iz Tavčarjeve ulice 3 v
pasažo nebotičnika
Elektroton plošče in gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo

† Fran Krapeš

Dne 11. aprila v zgodnjem jutranjem času je zatisnil trudne oči znani g. Fran Krapeš, kavarnar in posestnik v Ljubljani, da nastopi svojo zadnjo pot v večnost.

Bil je eden onih redkih slovenskih parvenijev, ki je s svojo osebno marljivostjo dosegel lepo pozicijo v slovenskem javnem življenju in v pogostinski stroki. S svojim globoko nacionalnim čutom je posegal krepko in z velikimi denarnimi žrtvami v narodno in kulturno življenje od nevarnih predvojnih časov do konca dni povojnega življenja sem. Cela njegova življenjska pot je bil en sam cilj po idealnem stremljenju za napredkom našega naroda.

Rodil se je na novega leta dan 1864 v Otlici Dol pri Ajdovščini na Vipavskem. Šolati se sploh ni imel prilike. Pasel je ovce in užival priprosto in trdo življenje sina siromašnega kmeta, dokler ga ni kot 11-letnega dečka speljal »v fremd« njegov 5 let starejši prijatelj, da sta se šla učit čevljarstva daleč proč od svoje ožje domovine v tuji nemški Gradec, od koder se je po 7 letih povrnil v Ljubljano ter stopil v službo kot čevljarski pomočnik k Szantenerju in pozneje h Kunstu. Zgodaj z 21 leti se je l. 1887. osamosvojil kot samostojen čevljar ter otvoril tudi trgovino s čevlji ob šentjakobskem mostu. Pri svojem prvotnem poklicu pa ni ostal. Usoda je hotela, da je prestopil v gostilniško stroko. Že naslednje leto 1888. je vzel v najem gostilno pri »Šifu« na Bregu, leto dni kasneje pa je otvoril prvo slovensko kavarno na Jurčičevem trgu, katero je kasneje preselil na Kongresni trg. Sam je šel na Dunaj, da si je izposloval za tedanje čase nenavadni privilegij imenovati svojo kavarno »Narodna kavarna«. Takrat so bili kavarnarji v Ljubljani samo Švicarji in Nemci in je razumljivo, da je postala pri njegovem izrazito nacionalnem čuvstvovanju kavarna zbirališče vsega narodnega občinstva. Njegova zadnja igralna soba v kavarni je bila zatočišče in izhodišče za marsikatere študentovske veleizdajniške akcije tedanjega časa.

Otvoril je poleg kavarne v Gosposki ulici tudi moderno opremljeno restavracijo »Zlatorog«.

Ko pa je stopila nova doba narodnega osvobojenja je hitel g. Krapeš, da pripravi Ljubljani kaj lepega na svojem gostilničarskem polju. Čut in zmisel za lepoto je bil pri njem izredno razvit. Doseči je vedno hotel več kakor pa mu je bilo v načrtu nasvetovano in zasnovano. Hotel je imeti lepo in moderno Ljubljano, kamor spadajo seveda tudi moderne kavarne in restavracije. Dasi od stanovskih tovarišev posvarjen ni odnehal ter je prevzel in renoviral takratne nevabljive prostore nemške Kasine in pričaral iz nje in njene okolice za tedanje čase najmodernejše opremljeno kavarno in restavracijo, kar je bilo seveda zvezano z ogromnimi gmotnimi žrtvami. Uporabil je v to svrho vse svoje bogate prihranke.

Pokojni g. Krapeš ni bil malenkosten človek, pač pa v vseh stvareh velikopotezen, zraven pa silno blag in dobrodušen. Veliko število dijakov, ki danes zavzemajo odlična mesta, je prehranil ali pa jim drugače pomagal. Svojim uslužbencem je bil vedno očetovsko in prijateljsko razpoložen.

Svojim stanovskim tovarišem je bil izredno tovariško naklonjen ob vsaki priliki. Odrekel ni nikomur pomoči. Njegov bogato založen pribor in servis je bil na razpolago vedno tudi drugim stanovskim tovarišem. Skratka, bil je redek vzor tovariša.

Dolga leta je bil podpredsednik ljubljanskega združenja. Štejemo ga med ustanovitelje gostilniške bolniške blagajne, med prve pobornike gostilniške strokovne nadaljevalne gostilničarske šole in med prve iniciatorje Gostilniškega doma v Ljubljani.

Njegovo sicer vedno vedro in optimistično razpoloženje so ob koncu zadnjih let zlomile zle sile gospodarske depresije ter ga v zadnjih tednih priklenile na bolniško posteljo brez upanja na okrevanje. Umrl je 72-letni mož našega stanu, kateremu je bil procvit gostilničarstva eden najlepših njegovih ciljev. V obilnem številu so ga dne 12. aprila pospremili njegovi stanovski tovariši, odličniki, znanci in prijatelji na njegovi zadnji poti. Ljubljansko občinstvo pa mu je izkazalo zadnjo čast z gostim špalirjem po vseh ljubljanskih ulicah v turobno svečanem razpoloženju, kakor ob malokateri drugi sličnih priliki. Ohranili bomo moža v najboljšem spominu.

Novi grobovi

† JOSIP ŽUMER.

Dne 21. aprila t. l. je v Celju izdihnil svojo dušo g. Josip Žumer, hotelir in hišni posestnik v Celju. Pokojni je leta 1906. prevzel po svojih starših gostilno in posestvo pri Sv. Trojici. Pozneje je kupil v Celju gostilno na Glavnem trgu od g. Koserja, katero je pozneje pretvoril v hotel z imenom »Zvezda«. Rajni je bil jako vesten in štedljiv gospodar, ter je sodeloval tudi mnogo let v občinskem odboru mesta Celja in v upravnem svetu Mestne hranilnice. Pri gostilniškem združenju je bil več let član uprave in član združenja, ter se jako zanimal za razvoj gostilničarskega obrta. Mir njegovi duši, preostalim pa naše globoko sožalje!

† JANEZ BRENČIČ.

Na podnožju Slovenskih goric, kjer se pričenja plodovita ptujska ravan, je v vasi Žabjek izdihnil zaveden narodni gostilničar g. Janez Brenčič svojo plemenito dušo. Pokojnik izhaja iz gospodarsko trdne, poštene in jako zavedne slovenske hiše. Radi svoje narodnosti je moral med vojno mnogo pretrpeti in je za svoje prepričanje dolgo časa presedel v graških zaporih. Ravno ko je hotel v miru preživeti svoja stara leta, ga je pograbila neizprosna smrt. Bil je vzor podeželskega gostilničarja. Poznan je bil zaradi svoje zdrave šegavosti in velike poštenosti. V njegovi gostilni se je posebno ob nedeljah in praznikih zbirala pisana družba. V tej gostilni so posedali uradniki in preprosti delavci, ker so občutili pri pokojniku vso pristno slovensko domačnost. Naj bo vzor možu in vzor članu lahka ona zemlja, ki jo je tako ljubil in ki je tudi zavoljo nje mnogo pretrpel.

† ANTON MASTNAK.

V Sv. Juriju ob juž. žel. je umrl po kratki bolezni gostilničar in posestnik g. Mastnak, ki zapušča vdovo in enega nepreskrbljenega otroka. Naj v miru počiva!

† PEČOLER FRANC.

Dne 14. marca t. l. je v starosti 68 let preminul g. Pečoler Franc, gostilničar in posestnik ter dolgoletni odbornik Združenja gostiln. podjetij v Slovenjgradcu. Pokojnik je bil zvest in agilen član, ter je dolga leta načeloval bivši občini Legen pri Slovenjgradcu. Vsepovsodi je bil priljubljen in spoštovan, ter ga bo vse naše članstvo ohranilo v trajnem spominu. Mir njegovi duši!

† IVAN ŽITNIK.

V visoki starosti 81 let je v početku aprila zatisnil svoje oči gostilničar in posestnik g. Ivan Žitnik. Kako je bil pokojni priljubljen, je najbolj pričal njegov pogreb, katerega so se udeležihi tudi številni tovariši združenja Rakek. Naj v miru počiva!

Pred odmero pridobnine in davka na poslovni promet

Davčne uprave so že začele zbirati podatke o dohodkih posameznih davčnih zavezancev, da sestavijo za davčne odbore svoje predloge. V koliko se bo še letos odmerjala pridobnina po takozv. minimalni davčni osnovi, to je po najemnini stanovanja in lokala, še ni znano, ker bo o tem gotovo obširna razprava v narodni skupščini, ki se bo sestala šele v mesecu juniju. Vsak davčni zavezanec mora, dokler se davčni predpisi ne spremenijo, računati s tem, da bo davčna uprava postopala po dosedanjih predpisih. Po svoječasnem nalogu finančnega ministrstva naj bi manjše davčne uprave sklicale zasedanje davčnih odborov že v mesecu maju, večje davčne uprave pa v mesecu juniju. Vsled spremembe v finančnem ministrstvu pa se bodo ta zasedanja preložila najbrže na poznejše mesece, vsekakor pa je treba vedeti davčnemu zavezancu, na kaj mora paziti in kako mora postopati pred zasedanjem davčnih odborov. Kakor smo že večkrat poročali, sestavi davčna uprava na podlagi zbranih podatkov in na podlagi podatkov iz predloženih davčnih prijav predlog za vsakega davčnega zavezanca. Ker bo najbrže odmera pridobnine po najemnini stanovanja in lokala odpadla vsled odpora vseh stanovskih organizacij, izpuščamo radi tega predpise, ki se na tako odmero nanašajo, ker so bili itak v celoti objavljeni v Gostilničarskem vestniku št. 9. z dne 14. 10. 1934. Ko je davčna uprava sestavila davčno osnovo, vroči seznam davčnih zavezancev in od nje določeno davčno osnovo najmanj 14 dni pred zasedanjem davčnega odbora občinskim upravam, da jo razglase na krajevno običajen način. Davčna uprava mora istočasno sporočiti občinam dneve, v katerih bo razpravljal davčni odbor poedine slučaje.

Prva dolžnost davčnega zavezanca je, da gre nato nemudoma v pisarno občinske uprave in ugotovi kakšno dvačno osnovo je vzela za njega davčna uprava.

Vsa gostilniška podjetja spadajo v prvo skupino in se jim vzame za pridobnino 10% davčne osnove. Če znaša tedaj davčna osnova n. pr. 40.000 Din, se predpiše od te vsote 10%, kar znaša 4.000 Din pridobnine.

K tej vsoti pride še dopolnilni davek, ki se določi po posebni lestvici. Dopolnilni davek se določi od skupnega čistega dohodka, kar znaša po dosedanjih predpisih do 10.000 Din čistega dohodka 2%, od 10.000 do 20.000 Din 2.5%, od 20.000 do 30.000 Din 3%, od 30.000 do 50.000 Din 4%, od 50.000 do 70.000 Din 5%, od 70.000 do 90.000 Din 6%, od 90.000 do 120.000 Din 8%, od 120.000 do 150.000 Din 10% in od 150.000 Din 12%. V danem primeru bi morali vzeti 4% dopolnilnega davka, kar bi znašalo od 40.000 dinarjev davčne osnove 1.600 Din. Tedaj bi predpis pridobnine znašal . . . . . 4.000 Din
in 4% dopolnilnega davka 1.600 »

Skupaj . 5.600 Din

Ko doznaš na ta način davčno osnovo in si izračunaš pridobnino, lahko ugotoviš, če si preobdavčen ali ne. Če opaziš, da je predlog davčne uprave pretiran, poglej v seznam, ki ga je davčna uprava izročila občinskim upravam, kdaj bo o tebi razpravljal davčni odbor.

To opozorilo smo sestavili, kakor smo že rekli, na podlagi dosedanjih davčnih predpisov. Kakor hitro bomo doznali, da se bodo davčni odbori sklicali ali da se bodo davčni odbori spremenili, bomo nujno obvestili potom lista naše članstvo. Opozarjamo pa že sedaj, da mora biti vsak davčni zavezanec dobro podučen o davčnih predpisih in da mora od sedaj naprej najpazljiveje zasledovati delo davčne uprave. Zapomnite si, da brez sodelovanja samega davčnega zavezanca je vsaka pomoč zaman. Zatorej še enkrat, brigajte se sami za poslovanje davčnih uprav. Vsa podrobnejša pojasnila imajo pristojna združenja še iz lanskega leta. Kakor hitro pa nastanejo spremembe, bodo tudi združenja o teh spremembah s potrebnimi navodili potom okrožnic obveščena. Ne hodite po nasvete k raznim nepodučenim osebam, temveč se obračajte na zadružna načelstva, ki vam bodo dala najbolj točna pojasnila, če ne pa jih bodo v najkrajšem času preskrbela, od zvezne uprave. **Vsled malomarnosti davčnega zavezanca in vsled napačnih podukov je nastala prepogosto nepotrebna in na žalost tudi nepopravljiva škoda.**

ŠIMENC ANTON
LJUBLJANA - GOSPOSKA ULICA 10
SPECIJALNA DELAVNICA
vsakovrstnih ščetk, čopičev, metel, ščetke za obleko, **parkete,** klobuke, konje in razne **ščetke za stroje** po meri in vzorcu
Na drobno in debelo!
Kdor se pri nakupu sklicuje na oglas, ima 10% popusta

Strgulec Pavel
Prva ljubljanska tvornica žičnih posteljnih vlog in železnih postelj
Ljubljana, Gosposvetska c. 13 - Kolizej
Prožne posteljne vloge izvršujem v vsaki dolžini in širini. Železne postelje vseh vrst imam vedno v zalogi. Sprejemam popravila. Postrežba točna in solidna. Na debelo in drobno!

Čuvajmo Jugoslavijo!

„Vitamin“
sadni soki, družba z o. z.
Specijalna tvrdka za proizvajanje **malinovca, sadnih sokov in marmelad**
Ljubljana, Masarykova c. 46
Telefon 32-93

60 letnica g. Ivana Ogrina

V mesecu aprilu je slavil na Lavrici Cankarjev sošolec in daleč naokrog poznani gostilničar ter vinski trgovec g. Ivan Ogrin svoj 60. rojstni dan. Še kot mladenič se je podal v daljni svet, kjer je živel trdo in tvegano življenje slovenskega izseljenca. Po 17 letih se je vračal kot zrel mož z zemeljskimi blagri dobro založen na Lavrico, kjer je kupil leta 1912 Lenčejevo domačijo. Vkljub razsežni vinski trgovini in vkljub udejstvovanju kot gostilničar je globoko posegel v javno življenje, ter se jako marljivo udejstvoval v Združenju trgovcev, kakor tudi pri Združenju gostilniških podjetnikov za ljubljansko okolico. G. Ogrin Ivan podpira brezposelne reveže, kakor tudi ubožne in pridne dijake. Prepričani smo, da govorimo vsem gostilničarjem — njegovim tovarišem iz srca, če mu ob temu jubileju želimo še mnogo mnogo let, ki jih naj bi v zdravju in zadovoljstvu prebil sebi in bližnjemu v prid.

Avtobusni izlet v Avstrijo, Nemčijo in Češkoslovaško

Na stalno prigovarjanje nekaterih hotelirjev in gostilničarjev iz tujskoprometnih krajev, priredi uprava »Gostilničarskega vestnika« podučni izlet v inozemstvo v svrho ogleda pomembnejših hotelov in tujsko-prometnih naprav, ker so taki skupni izleti cenejši in je dana večja možnost do temeljitejših razgledov raznih naprav. Ker pozdravljamo to željo nekaterih naših članov, ki morajo stalno zasledovati novosti v gostilniških podjetjih, če žele udovoljiti naraščajočim zahtevam tujskega prometa smo sestavili sledeči potni načrt:

Odhod iz Ljubljane 9. septembra 1935 ob 11. uri dopoldne preko Korenskega sedla v Beljak (z žično železnico na Kanzelhöhe, pozdravni večer), Spital, ob Millstadtskem jezeru preko Radtstadtskega sedla (čez Alpe) v Salzburg (najbolj poznano tujsko-prometno mesto s prekrasnimi izletnimi točkami) v Berchtesgaden na Königssee (divje romantično jezero v podnožju visokega Alpskega gorovja) nazaj v Salzburg preko Linza v Budjovice (ogled pivovarne), v Plzn (ogled svetovnoznanih pivovarn, Škodove tovarne) v Marjanske Lazni (Marienbad, ogled kopališčnih naprav) v Karlove vary (ogled svetovnoznanega kopališča z velikanskimi hoteli in pensioni, ogled do 72° vročih vrelcev, ki izmečejo dnevno preko 3,000.000 litrov vode in 15.000 kg mineralnih soli) v Joahimovo (ogled drž. rudnika, kjer se koplje Uranova rudnina, iz katere se pridobiva radij, najnovejše zdravilišče proti turom in raku, velikanski Radiumpalasthotel) v Teplice-šanov (znamenito najstarejše češko zdravilišče z vrelci, ki imajo 46° C, krasni vrtovi in parki), vožnja po romantični in z letoviškimi kraji posejani češkoslovaški Švici do nemške meje, v Litomerice, v Melnik (ogled slovitih vinogradniških kleti kneza Lobkovica). Razgled Prage in okolice, posebno prekrasnega zgodovinskega gradu Karlovtyn. Iz Prage preko Ml. Boleslave v Liberec (Reihenberg, ogled znamenitih tovarn za sukno). V podnožju Krkonošev v Jablonc (ogled svetovnoznanih steklarn in tovarn za porcelan) odtod v Spindlermühle, ki je polno letoviških naselbin. Nadalje preko Kraljevega Gradca in Pardubice v Brno na Dunaj (ogled Dunaja) Povratek preko Maria-Zell (znamenito zimsko sportno letovišče z mnogimi žičnimi železnicami) odtod preko Gradca, Maribora v Ljubljano.

Potovanje se vrši z autobusi in je vsa pot dolga okoli 2.300 km. Izlet bo trajal predvidoma 11 dni in stane po dosedanjih proračunih za osebo vključno vožnjo, prehrano in prenočišče do 2.100 Din. Sprejme se samo 25 oseb, ki se naj čimpreje prijavijo, najkasneje pa do 15. avgusta. Sprejema se po vrstnem redu. S prijavo naj se nakaže tudi 150 Din kavcije po osebi, ki se všteje v potnino, dočim zapade po odbitku stroškov v korist »Gostilničarskega vestnika«, če se udeleženec odpove.

Iz seje gostinskega odseka Zbornice za TOI

V četrtek dne 11. aprila 1935 se je vršila druga seja gostinskega odseka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Vsi člani odseka, zbornični svetniki, so bili polnoštevilno zastopani in sicer: g. predsednik odseka Majcen Ciril, podpredsednik odseka Čoh Štefan, in svetniki gg.: Berlič Josip, Bučar Lavoslav, Dolinšek Avgust, Dolničar Maks, Goričar Matija, Hafner Anton, Šušteršič Franc, Zemljič Fric.

Ker je seja trajala od 2. ure popoldne do 8.15 ure zvečer, nam je tu nemogoče prikazati ves potek seje odnosno razprave, pa bomo podali tukaj samo v kratkem stvari, ki jih je obravnaval odsek na tej seji.

G. predsednik Ciril Majcen je otvoril sejo in takoj uvodoma poročal med predsedstvenimi naznanili, da je bil na predlog zborničnega predsednika kot zastopnik gostilničarstva imenovan v reklamacijski odbor v Ljubljani naš odlični borec in član zvezne uprave g. Peterlin in Miro, hotelir iz Kranja, za njegovega namestnika pa g. predsednik Majcen Ciril; v reklamacijski odbor v Mariboru pa g. Povodnik Josip, restavrater v Mariboru, in kot njegov namestnik pa Berlič Joško, restavrater v Ptuju.

Poročilo o izvedbi sklepov prve seje gostinskega odseka, ki se je vršila dne 5. januarja letošnjega leta, je podal sam predsednik gosp. Majcen Ciril. Uvodoma je poročal o izvedeni reorganizaciji nekaterih združenj gostilniških podjetij. V smislu sklepa seje z dne 5. januarja je namreč zbornica izdvojila gostinske podjetnike iz Združenja mlinarjev in žagarjev za brdski okraj v Kamniškem srezu ter jih priključila združenju v Kamnik. Istotako je v smislu sklepa seje odseka Zbornica izdala odločbo glede ustanovitve strokovnih gostinskih združenj za srez Črnomelj in srez Metliko ter je takoj imenovala tudi priravljalne odbore. Združenje gostinskih podjetij v Črnomlju se je na podlagi tega že osnovalo in je začelo z delom.

Nadaljni uspeh gostinskega odseka se kaže predvsem v tem, da je kr. banska uprava osvojila stališče, ki ga je zavzel gostinski odsek na svoji prvi seji, namreč, da se inkorporacije pri gostinskih združenjih ne bodo znižale. To je važno omeniti, ker je s tem, da je kr. banska uprava osvojila stališče gostinskega odseka, bilo omogočeno, da so se vršili občni zbori gostinskih združenj normalno kakor poprej, medtem ko so bili vsi občni zbori vseh trgovskih in obrtnih združenj sistirani, ker se bodo pri njih morale znatno znižati inkorporacijske pristojbine. Združenja gostilniških podjetij so torej lahko hvaležna gostinskemu odseku v naši zbornici, da jih je obvaroval pred takimi izpremembami.

Gostinski odsek je dalje posvetil vso pažnjo dejstvu, da so se dogajali primeri, da so prosilci za dovolila za izvrševanje gostilniških obrtov pričenjali z obratovanjem, čeprav še niso dobili zadevne rešitve s strani pristojnega oblastva, in dogodili so se celo primeri, da so prosilci obratovali brez vsakega dovolila, čeprav jim je prvostopno oblastvo zavrnilo prošnje. Obratovali so pa, češ da so se pritožili zoper odločbo prve instančne oblasti na kr. bansko upravo, čeprav je bil ta izgovor docela protizakonit, ker določa § 97 izrecno, da se izjemna pravica pričeti obratovati ne nanaša na obrti iz § 60., med katere spada tudi gostinstvo, ki se nikoli in nikdar ne sme izvrševati preden ni izdana dovolitev. Zbornici so prihajale v tem pogledu pritožbe s strani Zveze združenj gostilniških podjetij, pa je vsled tega naslovila na kr. bansko upravo primerno vlogo. Kr. banska uprava je uvidela upravičenost te vloge, ki je bila podprta s konkretnimi primeri, ter je naslovila na vsa podrejena ji oblastva I. stopnje okrožnico, v kateri jih opozarja, da morajo polagati na take nepravilnosti vso pažnjo, in da je proti onim, ki neupravičeno izvršujejo svojo obrt, takoj kazensko postopati.

Gostinski odsek je dalje v smislu svoje prve seje posvetil vso pažnjo vprašanju včlanjenja pri gostinskih združenjih, ker se je na seji izkazalo, da mnogi imetniki gostilniških obrtov, zlasti pa zadruge niso včlanjene v združenjih gostilniških podjetij, čeravno zakon izrecno določa, da morajo tudi zadruge biti včlanjene v združenjih gostilniških podjetij, ako izvršujejo gostilniško obrt.

Predlogi gostinskega odseka glede izpremembe odnosno dopolnitve Uredbe o dokazu usposobljenosti zlasti predlog, da se uvede razlikovanje pomočniške in učne dobe, so bili dostavljeni Ministrstvu Trgovine in Industrije. Isto velja tudi glede predlogov, ki se tičejo Uredbe o ustanavljanju in ureditvi gostinskih obratov.

Gostinski odsek je dalje dajal nešteto pojasnil, ki se tičejo večinoma tolmačenja posameznih določb obrtnega zakona. Važno je na tem mestu navesti zlasti to, da je bila zbornica s strani Okrožnega sodišča v Ljubljani vprašana, da-li je smatrati funkcijonarje pri prisilnih gostinskih združenjih za javne uslužbence odnosno funkcijonarje v smislu § 302 kazenskega zakona, ki določa kazen za klevetanje javnih funkcijonarjev. Zbornica se je postavila na stališče, da je funkcijonarje pri gostilniških združenjih smatrati za funkcijonarje v smislu cit. člena kaz. zakonika že vsled tega, ker niso za svoje delo odgovorni samo napram članom združenja, ampak tudi napram nadrejenim oblastvom v smislu § 389 o. z.

Nadalje navaja g. predsednik Ciril Majcen, da je bilo v razdobju od 1. januarja pa do 31. marca letošnjega leta izdanih od strani zbornice vsega 110 potrdil po § 95/5 o. z. za gostinske obrte.

Glede izpremembe v stanju gostinskih obrtov v IV. četrtletju 1934 je omeniti, da je bilo vsega 58 prijav in 309 odjav, torej prvič majhno nazadovanje števila gostinskih obratov.

Poročilo g. predsednika Majcna Cirila je ves odsek sprejel z odobravanjem na znanje.

O zborničnih akcijah v davčnih zadevah je poročal zbornični konzulent g. Žagar Fran v glavnem sledeče:

Izprememba sistema je omogočila, da so se nekatere akcije uspešno zaključile. Med te spada tiha likvidacija § 7 zakona z dne 18. II. 1934, olajšave pri izterjanju davkov, ureditev računskih in pobotniških taks, postavitev novih reklamacijskih odborov v Celju in Novem mestu, opustitev ugotavljanja po zunanjih znakih itd.

V marcu t. l. se je vršila v Ljubljani konferenca trgovsko-industrijskih zbornic, na kateri se je med drugim stavilo zahteve, da se § 7 davčne novele ukine, da se znižajo eksekucijski stroški in zamudne obresti, da se preuredi rentnina in čimpreje uveljavi zakon o samoupravnih financah.

V praksi se je pokazala potreba, da se izvedejo v sledečih zadevah posebne akcije: odbitnost obresti pri pridobnini, opustitev davčnih potrdil, upoštevanje neodbitnih terjatev pri pridobnini, upoštevanje začasnega opusta obrta v davčnem oziru in taksiranje poslovnih knjig. Potrebo teh akcij referent podrobno utemelji in nato poroča o predlogih za izpremembo zakona o neposrednih davkih in o vprašanju kontingentiranja.

Na podlagi tega poročila je gostinski odsek odobril sklepe zborničnega sveta z dne 12. XII. 1934 z edino izjemo, da se je izrekel za občinske davč. odbore. Glede kontingentiranja je bil odsek mnenja, da problem še ni dozorel in da ga je treba v detajlih še študirati, posebno v tej smeri, kako naj bi se glavna vsota porazdelila na posamezne upravne edinice.

O trošarinskih in taksnih zadevah je podal poročilo odsekov referent g. dr. Koce Jure. Glede trošarine je povdaril, da je še vedno ostalo odprto vprašanje trošarinske dolžnosti za vino, ki ga kupijo konsumenti direktno pri producentu. Tu se nadaljuje akcija, ki gre za tem, da naj trošarina zadene ves promet, torej tudi promet med producentom in konsumentom. V pogledu trošarine je v zadnjem času zabeležiti uspeh v tem, da se je izenačil položaj gostilničarja, ki kupuje vino pri producentu z onim, ki kupuje vino pri vinskem trgovcu.

V pogledu taks se zbornica trudi za olajšanje računske takse v glavnem v tej smeri, da se ne obremenjuje s to takso neposrednih nabav in potroškov, kakršni nastajajo v gostilnah, kjer se potrošek takoj plača in ne nastane med prodajalcem in kupcem — konsumentom nobeno dolžno razmerje, ki je po bistvu zakona predpogoj za plačilo računske takse.

Glede točilnih taks, t. j. taks po postavki 62 tar. zakona je zabeležiti uspeh v tem, da je banovina hotela v proračunu za leto 1935/36 povišati te takse za 50%, pa se je intervenciji zbornice posrečilo, da je banovina opustila to namero, ker se je prepričala, da so točilne takse že sedaj zdaleka previsoke.

Poročilo o hotelirskem kongresu v Zagrebu je podal referent odseka dr. Koce, poročilo o kongresu Državnega Saveza gostilniških združenj pa je podal g. predsednik Majcen Ciril. Dalje je odsek podrobno razpravljal tudi o turistični konferenci v Ljubljani, ki se je vršila dne 29. marca t. l.

Odsek je tudi podrobno pretresel ves Poslovnik Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI. Namen zavoda je med drugim tudi pospeševanje gostinstva s prirejanjem tečajev, razstav itd. V smislu poslovnika bo upravljala ta zavod posebna uprava, v katerem bosta gostilničarje zastopala **tudi dva člana gostinskega odseka ter bo imel gostinski odsek v tej upravi ravno tako močno zastopstvo kot inustrijski in trgovski odsek.**

Zelo obširno je moral odsek razpravljati o obrtno-upravnih zadevah na vprašanja s strani oblasti pa naj navedemo tukaj samo nekaj primerov: na vprašanje ali ima imetnik gostinskega obrta tudi pravico do

Vašim gostom
in sebi ustrežete
ako jim nudite k vinu
Rogaško slatino

kajti ona ne samo da zboljša okus vina, ampak tudi pomešana z vinom ali sadnim sokom blagodejno deluje na funkcije želodca in čreves, boljša apetit in splošno regulira prebavo in odvajanje neprebavljenih zaostankov hrano. Rogaška slatina čisti organizem in spravlja s tem človeka v dobro razpoloženje!

„Saša“
lastnik Viktor Kocbek & drug
tovarna kanditov, vafeljnov, desertov in čokolade
Ljubljana
Pisarna
Vidovdanska 1
Tovarna: Kranj
priporoča cenj. gostilničarjem svoje nadvse priznane izdelke

prodaje vina na debelo, četudi nima za to posebnega pooblastila za trgovanje z vinom, je odsek soglasno sklenil, da je vsak gostilničar upravičen prodajati vino v vsaki množini, ker temu ne nasprotuje niti obrtno-pravna praksa, niti novi obrtni zakon in ker je to v skladu z naredbo Ministrstva financ z dne 28. januarja 1924, štev. 3154.

Na vprašanje, ali se morejo po obrtnem zakonu izdajati dovolila za točenje alkoholnih pijač ob raznih priložnostnih prilikah kakor: veselicah, velesejmu, zborih in sličnih prireditvah stalnega ali priložnostnega značaja tudi društvom, trgovskim družbam in podobnim juridičnim osebam, ne da bi morale te juridične osebe takrat poslovati s poslovodji v smislu čl. 18 o. z. točka 1 in 2 in ali je tako juridično osebo pritegniti k obveznemu članstvu pristojnega združenja, je na podlagi poročila referenta odseka dr. Koce-ta odsek soglasno sklenil, da si morajo pravne osebe, pa tudi društva za vsako, tudi priložnostno izvrševanje gostilniškega obrta rednim potom pridobiti dovolilo s tem, da nastavijo usposobljenega poslovodjo, to je gostilničarja.

Odsek je dalje razpravljal tudi o nadzorstvu gostilniških lokalov v smislu § 127 o. z. ter obširno utemeljil svoje stališče glede izvajanja kontrole, pri kateri naj sodelujejo tudi zastopniki pristojnega združenja gostilniških podjetij.

Končno je odsek temeljito razpravljal o predlogih, ki jih je drugega dne stavil na plenarni seji zbornice in ki jih je zbornični plenum tudi soglasno odobril. Ker ne moremo vseh predlogov v celoti priobčiti, naj navedemo samo, kateri predlogi so bili iznešeni:

G. predsednik Ciril Majcen je stavil predlog glede izvajanja hišnega dela v obsegu gostilniškega obratovanja, g. Bučar Lavoslav predlog glede trošarine prostega vina za lastno uporabo in predlog za znižanje trošarin na alkoholne pijače, gosp. Čoh Štefan predlog glede uvedbe posebnega pravilnika v smislu § 78, točka 6 o. z. in predlog glede voznih olajšav na železnici za pospeševanje tujskega prometa, gosp. Goričar Matija predlog glede primenjevanja momenta krajevne potrebe pri izdaji dovolil za gostilniške obrte; gosp. Dolničar Maks predlog glede izdajanja dovoljenj za prirejanje zabav gostilniškim podjetnikom in znižanja banovinske veselične takse; g. Berlič Josip predlog glede rigoroznega postopanja pri izdaji pooblastil za točenje lastnega pridelka; g. Dolinšek August predlog glede spremembe Uredbe o policijski uri; g. Šušteršič Fran pa predlog glede spremembe čl. 58 Uredbe o ustanavljanju in ureditvi pogostinskih obratov.

Končno je imenoval odsek zastopnike gostilničarstva v novo osnovane reklamacijske odbore v Celju in Novem mestu in sicer za Celje gosp. Dolinška Avgusta kot člana in gosp. Štefana Čoha kot namestnika. Za Novo mesto pa kot člana g. Bučarja Lavoslava in kot namestnika gosp. Kambiča Josipa, gostilničarja iz Metlike.

Sejo, ki je trajala več kot 6 ur, je končno zaključil gosp. predsednik Majcen Ciril in se zahvalil vsem navzočim za sodelovanje.

Referent gostinskega odseka pri Zbornici TOI v Ljubljani

Pri zadnjih volitvah je bil v narodno skupščino izvoljen tudi g. dr. Koce Jure, referent gostinstva pri Zbornici TOI. Gostilničarstvo dravske banovine pozdravlja izvolitev z velikim zadoščenjem, ker je prepričano, da se bo morala končno tudi narodna skupščina baviti z obupnim položajem našega obrta. Ker je rešitev naših najbolj važnih vprašanj odvisno od razumevanja narodne skupščine, zato pozdravljamo izvolitev g. dr. Koceta z odkritim veseljem in lahko računa od naše strani na vsako podporo.

Vlagajte prošnje za znižanje točilnih taks!

S 1. julijem t. l., najkasneje pa do 31. julija (tega roka ne smete zamuditi če ne plačate za kazen dvojno točilno takso) boste morali plačati za drugo polletje dosedaj odmerjeno točilno takso. Če ugotovite, da je potočnja alkoholnih pijač padla, vložite **nemudoma po prejemu lista** prošnjo za znižanje točilne takse na pristojno davčno upravo. V tej prošnji navedite poleg dejstva, da je potočnja alkoholnih pijač v primeru z lanskim letom znatno padla, tudi druge okolščine, n. pr. smrt, bolezen v družini, veliko število nepreskrbljenih otrok, šolanje otrok, zadolženost itd., itd. V prošnji morate naslikati z eno besedo najbolj točno sliko vaših razmer. Prošnjo za znižanje vložite tedaj takoj, da bo prošnja rešena še do 1. julija, če ne Vam prepozno vložena prošnja nič ne pomaga. V slučaju, da vam davčna uprava prošnjo odbije kot neosnovano, **vložite priziv potom davčne uprave na finančno direkcijo, istočasno pa pošljite prepis vašega priziva na zvezno upravo** in točno navedite, kedaj ste vložili priziv. Prošnjo na davčno upravo je kolkovati s 25 Din, prizive pa z 20 Din.

Konkurenčnost autobusnih prog z državnimi železnicami.

Službeni list št. 32 z dne 20. aprila razglaša odločbo finančnega ministrstva, s katero so se autobusna podjetja razdelila v smislu čl. 2. uredbe o taksi na prevozna sredstva z dne 29. marca 1935 na 3 razrede.

Uredba o izvrševanju določb zakona o lovu

je bila razglašena v št. 22. Služb. lista z dne 16. marca 1935 in predpisuje razne odredbe za vršitev dražb lovišč, o številu zakupnikov in podzakupnikov, o zaščiti ptic pevk in takih, ki so koristne za kmetijsko in gozdno gospodarstvo, o zastrupljanju nezaščitene divjačine in zverjadi, o predpisih hrambi divjačine v hladilnicah, o predpisih glede vršenja gonje na divje svinje in zverjad, o višini in izplačevanju nagrad za pokončavanje divjih svinj in zverjadi, o cenitvi škode po divjačini, o uporabi in upravljanju banovinskega lovskega sklada itd.

Kontrola tehtnic.

Osrednja uprava za mere je odredila, da morajo biti vse tehtnice z nagibno napravo tipa »Berkel«, Schulz, Florenz, Schober itd. opremljene z zaščitno napravo za plombo. Te zaščitne naprave morajo biti delane po načrtu Osrednje uprave mer. Ta naredba je izdana vsled tega, da se taka tehtnica ne more odpreti in da se ne morejo delati malverzacije. Organi kontrole mer imajo nalog, da ob reviziji prijavijo vsakogar, ki ne bi imel na tehtnici plombe, ali bi bila žica, na kateri je plomba pričvrščena, prekinjena.

Kdaj se pobira banovinska taksa za ples?

Glasom odredbe kr. banske uprave II. No. 3511/1 z dne 2. III. 1934 se banovinska plesna taksa ne more zahtevati v primeru, kadar se gostilniški gosti slučajno sestanejo ter si v zabavo sami igrajo bodisi na instrumente, ki so v lokalu na razpolago ali pa so jih sami s seboj prinesli, pač pa se mora banovinska taksa zahtevati takrat, kadar se ljudje zbirajo in dohajajo radi zabave s plesom in ima dostop tudi širše občinstvo ne glede na to, če je zabava s plakatiranjem ali anonciranjem ali na kakršenkoli drugi način označena kot plesna prireditev. Nadalje pa pravi okrožnica še to: na taksa pobrati za slučajne nedeljske plese v podeželskih gostilnah, ker baš ti plesi dajejo neizbežno priliko za čezmerno popivanje in veseljačenje ter zapravljanje težko prisluženega denarja. Taki plesi se pogosto vrše v tesnem, z dimom in alkoholom prepojenem ozračju, so radi tega zdravju skrajno škodljivi, pa bo energično predpisovanje banovinske takse morda nekaj pripomoglo, da se ta nezdrav pojav v našem narodu odpravi.«

K tej okrožnici pripominjamo istočasno, da je zvezno predsedstvo osebno predočilo gu. banu dr. Dinku Pucu prošnjo, da se naj ovire, ki jih predpisuje navedena okrožnica, končno odpravi in splošno osvobodi poslovanje gostilničarja vseh za današnje čase nesmotrenih predpisov, ker ovirajo promet v gostilniških lokalih, dočim se navaja publiko, da si v svrho zabave išče drugih, izven policijskega nadzora nahajajočih se prostorov. Mislimo, da je skrajni čas, da zaveje glede obrtno-policijskih predpisov malo milejši veter, ker je drugače vendar nemogoče zadostiti davčnim obveznostim in ostalim pristojbinskim predpisom.

Sprečiti moramo, da smo v tem pogledu našli v g. banu dr. Pucu polno razumevanje in da se predvideva v najkrajšem času temeljita sprememba uredbe o policijski uri.

Letošnje
BOK PIVO
Delniške družbe pivovarne UNION
je od 30. marca t. l. v prometu
Je okusno, hranivo in zdravo!
Posebno se priporoča materam kot okrepčevalna pijača!

Trošarine prosto vino za lastno uporabo.

Z ozirom na obstoječe trošarinske predpise je vsako vino in žganje, ki se prodaja izven gostilniških obratov trošarine in davščine prosto. Če ugotovimo, da je v dravski banovini ogromna večina gostilničarjev povezana s kmetijami ali se bavi s kako drugo obrtjo, je po našem mnenju vendar nepravilno, da ne more n. pr. posestnik ali obrtnik, ki je istočasno tudi gostilničar, porabljati za sebe in svojo služinčad neotrošarinjeno vino. Da je slika še bolj točna, je treba navesti tudi to, da mora n. pr. tak gostilničar tudi od tega vina za lastno uporabo plačati točilno takso in pa pridobnino; tedaj pije mnogo dražje vino, kakor pa vsakdo drugi. Finančni organi ne odštejejo namreč pri svojih zapiskih nobene količine vina za hišno uporabo, vsled česar odmerjajo davčne uprave tudi od tega vina točilno takso in pa pridobnino. **Da bi bila dosežena popolna neenakopravnost, bi se moralo dovoliti ne samo gostilničarju — posestniku ali gostilničarju obrtniku, temveč sploh vsakemu gostilničarju gotovo količino nezatrošarinjenega vina in sicer toliko časa, dokler so v veljavi dosedanji trošarinski predpisi.** Če lahko vsak drug državljan pije kjerkoli hoče in kolikor hoče nezatrošarinjeno vino in žganje, potem bi bilo pravično, da velja ista pravica tudi za gostilničarje, ker bi se sicer morala gostilničarska obrt smatrati v resnici kot kazen, odnosno bi se gostilničarji morali smatrati za manj vreden državljane. Upajmo, da bo sedanja vlada tudi glede trošarinskih predpisov pokazala dobro voljo in zaščitila gostilničarski stan v toliki meri, kolikor jo zasluži v pogledu njegove važnosti pri plačevanju ogromnih dajatev.

Oddelek za kontrolo mer v Ljubljani

razglaša, da se s 15. majem 1935. prično adaptacijska dela vseh uradnih prostorov oddelka kontrole mer v Ljubljani. Ker se ne bode moglo po 15. maju t. l. vsled teh del, ki bodo predvideno trajala 2 do 2½ meseca uradovati v dosedanjih uradnih prostorih se bodo sprejemala od 10. maja t. l. vse vrste merila in sodi v tolikšnem obsegu v uradni postopek, kolikor se jih bode zamoglo do 14. maja t. l. izvršiti. Merila (tehtnice, uteži, tekočinske, suhe in dolžinske mere), ki se imajo v mestu Ljubljana v letošnjem letu ponovno preizkusiti, se bodo po trgovcih in obrtnikih na tuuradni poziv po izvršenih adaptacijskih delih prdelagala v uradni preizkus. Stranke, zamorejo za merila in sode za časa adapcije v nujnih slučajih zaprositi za uradni preizkus na licu mesta pri njih na domu.

Dobave.

Ker sodelujejo naši člani tudi pri raznih licitacijah, bomo po možnosti od časa do časa objavljali take dobave: V prostorih tehničnega oddelka sres. nač. v Mariboru 1. br. se bo dne 21. maja ob 11. uri dopoldne vršila ponudbena pismena licitacija za dobavo gradbenega materijala, za regulacijska dela na obmejni Muri. V pisarni tehniškega razdelka sres. nač. v Celju se bo dne 22. maja vršila druga javna ustna licitacija za dobavo gramoza na progi drž. ceste št. 50. V občinski pisarni v Kostanjevici se bo vršila dne 27. maja druga ustna licitacija za dobavo gramoza, v pisarni tehniškega razdelka sres. nač. v Novem mestu pa 28. maja ob 10. uri dopol. tudi druga ustmena licitacija za dobavo gramoza za državne ceste.

MALINOVEC
in druge sadne soke, marmelade, esence za rum in likerje kupite najugodneje pri tvrdki
Potnik in drug d. z o. z.
Ljubljana, Metelkova 13
Telefon 21—10

XV. Ljubljanski velesejem bo od 1. do 11. junija 1935. Velesejm bo bogato založen z izdelki naše industrije in obrti ter bo vsakemu obiskovalcu služil kot najboljši nabavni vir najrazličnejših potrebščin. Velesejmu bodo priključene tudi posebne razstave. Velika gasilska, ki ima namen pokazati razvoj in sedanje stanje našega gasilstva. Kako se žena praktično uveljavlja v raznih poklicih, bo pokazala razstava »Žena v obrti«. Tehnični višek te razstave bo modna revija, kjer se bodo živi modeli predstavljali občinstvu, oblečeni po najnovejši modi, bodisi kar se tiče klobukov, obleke in obutve. Poučna razstava o domači volni in njeni uporabi bo zelo zanimiva, posebno še ker se bo predvajalo tudi tkanje volnenih izdelkov, kar je posebno važno za naše podeželje. Razstava malih domačih živali bo prirejena v cilju pospeševanja in razširjenja reje onih vrst in plemen malih živali, ki so posebne važnosti za naše ljudi, da jim bo reja res prinašala uspeh in dobiček. Posetniki velesejma imajo na železnicah, parnikih in aeroplanih poloviočen popust.

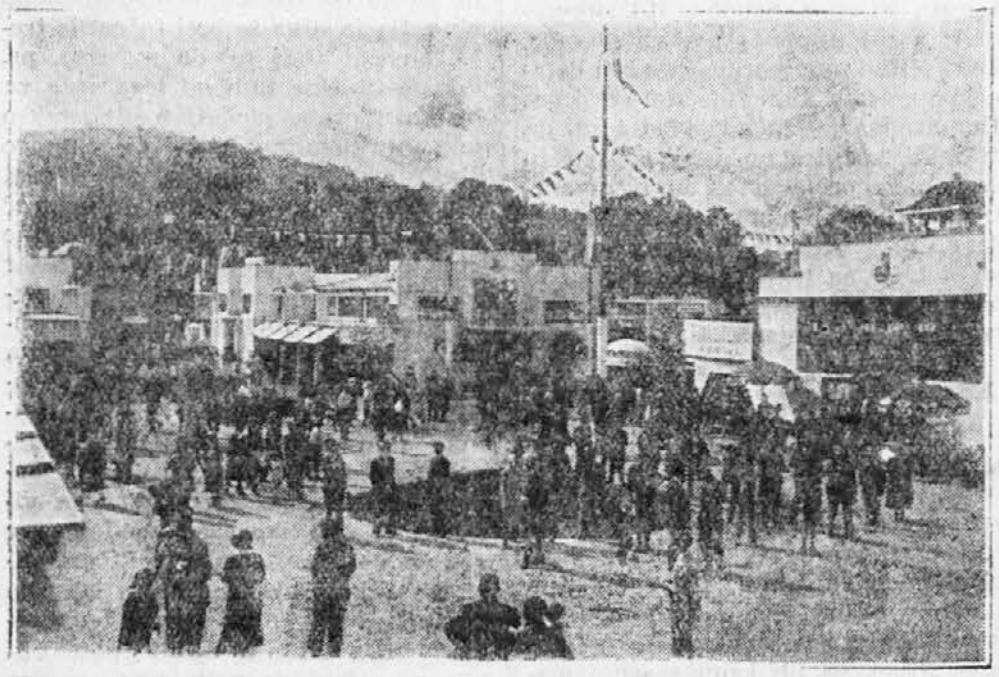

Razno

Naslov zvezne pisarne. Ker se še vedno naslavljajo dopisi na zvezno pisarno na Privoz št. 11, kjer se je pisarna svoječasno nahajala, opozarjamo vse člane, da je pisarna zvezne organizacije v Ljubljani, **v Šubičevi ulici št. 3,** nasproti muzeja.

G. Kaufmann Teodor, podpredsednik mestne občine v Zagrebu. Z ukazom je bil imenovan za podpredsednika mestne občine v Zagrebu predsednik Udruženja ugostiteljskih radnja na področju Zagrebške zbornice g. Kaufmann Teodor. Visokemu odlikovanju naše najiskrenejše čestitke.

Pojasnila k naredbi o policijski uri. Radi napačnih tolmačenj nekaterih določil v naredbi o policijski uri je kr. banska uprava izdala svoječasno okrožnico, v kateri izvaja: Ker se je sporočilo, da nekatera mesta v naredbi niso zadosti pojasnjena, se radi pravilnega izvajanja iste pojasnjuje: Z določilom, da se obdrže pridobljene pravice po sedanjih predpisih v veljavi, se je izreklo, da postanejo veljavna ona s posebnimi odloki dovoljena začasna ali trajna podaljšanja za poedine obrate, ne ostanejo pa seveda v veljavi kakršnikoli prejšnji predpisi, izdani bodisi v okrožnicah, bodisi celo obnarodovani v Uradnem ali Službenem listu, ker so tisti predpisi vsi razveljavljeni. Pomišlja se ponekod, ali niso morda vinotoči ali druge točilnice alkoholnih pijač n. pr. združene s trgovinami, kolikor so še ostale, izvzete iz določil te naredbe. V okrožnici se je nadalje naročilo postopati zaradi kršitve predpisov o policijski uri zoper gostilničarja, ki bi postregel gostu preko mere v zadnjem času pred koncem obratovanja. **Z ozirom na dvome se Vam pojasni, da je seveda kaznjiv samo oni gostilničar, ki zakrivi dejansko prekoračenje policijske ure, pravkar omenjena okolnost pa je merodajna za dokazno oceno. Tudi je predpis § 7. odst. 2. glede kaljenja nočnega miru razumeti samo tako, da je kaznjiv samo gostilničar, ne pa tudi gostje, ki se slej ko prej kaznujejo po splošnih policijskih predpisih, ne pa po obrtnem zakonu. Gostilničar pa je odgovoren za obratovanje pač toliko, kolikor se z njegovim privoljenjem vrši in na ta način kali v gostilniških prostorih nočni mir. Kolikor za razgrajanje ne bi mogel biti odgovoren, pa je kaznovati goste, kakor je omenjeno.**

Tujsko prometna zveza v Mariboru je imela dne 26. aprila t. l. redni občni zbor. Iz poročila posnemamo, da se je število tuzemskih turistov napram letu 1933. zvišalo za 6·13%, število inozemskih turistov za 7·78%. Vseh prenočnin je bilo v državi v letu 1934. 4,644.560, od teh odpade na dravsko banovino 919.254 prenočnin. V pretekli sezoni se je zabeležil tudi porast obiska naših manjših in posebno najmanjših letovišč. Poročilo omenja nadalje važno tujsko-prometno delo, ki so ga izvršile podružnice SPD. Obširno se bavi tudi z vprašanjem propagande, o organizaciji poročevalne službe, o raznih prireditvah, ki so pospeševale dotok tujcev v Maribor in mariborsko okolico. V splošnem kaže poročilo velikanski napredek te za bivšo mariborsko oblast velevažne tujsko-prometne ustanove in je novemu odboru za dovršeno delo najiskreneje čestitati. V upravnem odboru so zastopani tudi pripadniki gostilniškega obrta. Tako n. pr. g. Valjak Gjuro iz Maribora, g. Berlič Josip iz Ptuja in g. Klešič Aleksander iz Maribora. Želimo, da bi Tujsko-prometna zveza v Mariboru še dalje plodonosno delovala v najožjem stiku z gostilničarskimi organizacijami.

Obrestna mera Obrtne banke kraljevine Jugoslavije znižana. Obrestna mera pri tej banki je znižana za posameznike, ki nimajo delnic banke na 9·5%. V ostalem je znižana obrestna mera za dolžnike, ki so delničarji od 10 na 9%, prav tako pri obrtnih produktivnih zadrugah, pri obrtnih zbornicah in kreditnih zadrugah od 8 na 7%, pri fondih obrtniških domov od 8 na 6% in v lombardu od 10 na 7%.

Pravni nasveti. Ponovno smo ugotovili, da so utrpeli naši člani radi pogrešnih nasvetov, ki so jih dobili pri kaki nepoučeni osebi, ki se peča s sestavljanjem prošenj in prizivov, veliko škodo. Pred par dnevi je zaradi nepravilnega postopanja izgubil zopet neki gostilničar po nepotrebnem Din 6.000·—. Ker si člani ne znajo pomagati, odnosno se izogibajo oseb, ki so pravniki, hočemo temu nedostatku odpomoči s tem, da bo dajala odslej naprej zvezna pisarna le svojemu članstvu pravne nasvete o vseh v privatno pravnih, kazenskih, davčnih in upravnih zadevah. **S tem omogočimo članstvu, da dobi pravilen pravni poduk in taka navodila, ki so pravno osnovana in ki omogočajo ter dopuščajo pravilno rešitev.** Zaradi tega opozarjamo vse člane, da se z zaupanjem obračajo le **pismeno** na zvezno organizacijo, da se obvarujejo v današnjih težkih gospodarskih časih nepotrebnih materijalnih izdatkov. Ker se zvezna pisarna s tem delom zopet obremeni na drugi strani pa ima član materijelno korist naj se pri vseh vprašanjih pravnega značaja priloži za odgovor v korist zvezne organizacije 11·50 Din v znamkah ali kolkih. S tem smo omogočili članstvu, da se v bodoče izogiba raznih šušmarjev, ki se bavijo, čeprav nimajo v pravnih zadevah nikakega pojma, s sestavljanjem tožb, prizivov in dajanjem nasvetov. Pri vprašanjih naj se **točno, jedrnato in razumljivo** opiše zadevo ter navede tudi naslov.

Vozne olajšave. Prometni minister je izdal zanimive odredbe, ki se nanašajo na počitniška potovanja in tarifne popuste za posetnike važnih in priznanih zdravilišč, višinskih letovišč, ter mest ob jezerih in morju. Od slovenskih krajev imajo pravico do železniških tarifnih popustov Čateške toplice, Dobrna, Dolenjske toplice, Golnik, Laške toplice, Medija-Izlake, Rimske toplice, Rimski vrelec, Rogaška Slatina, Slatina Radenci, Topolščica, Dovje, Jezersko, Kranjska gora, Rateče-Planica, Sv. Ana, Sv. Janez-Bohinj, Sv. Duh, Ukanca, Ribčev laz, Stara Fužina, Bled, Mariborska koča, Pohorski dom, Koča na Pesku, Klopni vrh, Ruška koča, Ribnica na Pohorju, Senjorjev dom in Sv. Bolfenk. Kakor pozdravljamo v splošnem novo odredbo prometnega ministra, ki je skrajšala bivanje na 7 dni, moramo vsekakor pripomniti, da se je pri izbiri povlaščenih krajev postopalo jako ozkogrudno. Nikakor ne moremo razumeti, da so iz seznama povlaščenih krajev izpuščeni kraji, kjer se vsako leto stalno zadržujejo gosti na počitnicah. Zakaj je n. pr. Boh. Sredinja vas v čigar področje spadajo razni hoteli in velike planinske koče v Triglavskem pogorju izpadla iz tega seznama? Neumljivo nam je, zakaj se je Boh. Bistrica izločila od te ugodnosti in preti naravnost polom vsem hotelirjem, ki so postavili svoje objekte v tem kraju. Našteli bi lahko n. pr. še Dovje, Jesenice, Logatec, ki je bil že pred vojno znano letovišče, Slovenjgradec, Vrhnika itd. Vsi ti kraji imajo stalne svoje obiskovalce in vse predpogoje, da se razvijejo v velika letovišča. Po našem mnenju naj bi imela vsaka oseba, ki pride v dravsko banovino na počitnice vozno ugodnost, kakor jih imajo vsi kraji v Primorju. Treba je na vsak način doseči popravek odnosno izpopolnitev v tem seznamu, če ne, se bodo favorizirali samo gotovi kraji, dočim bodo drugi popolnoma uničeni. Dolžnost vlade je, da omogoči oddih na deželi tudi srednjemu sloju, ki ne more svojih počitnic prebiti v dragih kopališčih in zdraviliščih. Zakaj ne bi imela n. pr. uradniška družina, lahko prebije svoje počitnice samo v kaki vasi iste ugodnosti, kakor pa oni bogataš, ki stanuje na Bledu? Mislimo, da ne govore tu samo gospodarski temveč tudi socijalni razlogi. Med kraji nej se ne dela prevelikih razlik, temveč se naj omogoči vsemu prebivalstvu kolikor mogoče pogosta potovanja, kar bo tudi v interesu železniške uprave.

Ovire

(Iz referata zveznega ravnatelja na gostilničarskem kongresu dne 16. marca 1935.

Prosperitet gostilničarskega stanu odvisi naravno predvsem od splošnega blagostanja prebivalstva. Narod, ki ne čuti bede ima vsled svojega visokega življenskega standarda večje nagnjenje do izdatkov, ker ima tudi več sredstev na razpolago, kakor pa ono ljudstvo, ki živi izpod eksistenčnega minimuma in lahko krije samo najnujnejše potrebščine za golo življenje. Gostilničarski obrt odvisi tedaj od konzuma onih potrebščin, po katerih se pojavi poželenje šele tedaj, ko se je krila vsakdanja potreba. Pri razpravi o stanju gostilničarskega obrta, kakor tudi o njegovih ovirah je treba ločiti posredne in neposredne ovire. Bolj važne, kakor neposredne ovire se mi zdijo pač one ovire, ki igrajo usodno ulogo v našem narodnem gospodarstvu, čigar položaj je, kakor smo že gori navedli, najzanesljivejše merilo našega položaja. Neposredne ovire nastajajo namreč iz teh posrednih vzrokov, zato je potrebno, da si v prvi vrsti ogledamo te naše najvažnejše zapreke.

Ves poslovni svet je odvisen od konzumne moči prebivalstva, katera je zopet v vezi z življenskim standardom, ki je pri našem človeku jako majhen in se gotovo ne da primerjati z onim življenskim načinom, ki je last zapadnoevropskih narodov. Poglejmo le prehrano našega človeka, ki je jako skromna, da ne govorimo že o pomanjkanju. Narod je tedaj po pretežni večini obubožan odnosno siromašen in ni v stanu, da bi porabljal življenske potrebščine v potrebni izmeri in v vseh mogočih oblikah tako, da bi bil konzum poedinih vrst teh potrebščin znaten. V naši državi je mnogo pasivnih gospodarskih področij, kjer se prebivalstvo prehranjuje tako skromno, da prehrana ne odgovarja niti oni količini, ki je nujno potrebna za fizični in duševni razvoj človeškega življenja. Vzroki tega obubožanja so seveda različni in so v vzročni vezi z stanjem naše ekonomske politike. Na žalost moram ugotoviti, da se naša gospodarska politika ni razvijala po gotovih osnovnih principih, ki bi odgovarjali njenemu agrarnemu značaju. V početku naše države ni bila ekstenzivna in intenzivna eksploatacija zemlje niti potrebna, ker ni poznalo poljedelstvo krize, saj je povpraševanje po poljskih pridelkih bilo stalno večje, kakor pa ponudba. Toda ekonomska politika se ne bavi samo s problemi sedanjosti, temveč mora vreči svoje pogledе tudi v bodočnost, da se že v naprej odvrnejo vsake morebitne škodljive posledice, ki bi nastale vsled kakršnekoli spremembe v svetovnem gospodarstvu. Ko se je opazila emancipacija industrijskih držav mogoče kot posledica naše pretirane industrijalizacije, bi se moralo takoj pristopiti k temeljiti reviziji naše gospodarske politike in se odločiti za eno ali drugo, to je za agrarizem, ali pa, da se žrtvuje pretežno agrarno obilježje naše države na korist tuje industrije. Če se spomnimo leta nazaj, vidimo, da se najvažnejšemu resorju, kakor je trgovinsko ministrstvo, vobče ni poklanjala velika pažnja, temveč se je ta resor smatral le kot komplementarni del vsakokratne državne uprave. Naravno, da se v takih prilikah ni moglo posvečati trgovskim pogodbam zadosti pažnje. Po mojem mnenju bi se morala takoj v početku varovati agrarna smernica naše celokupne gospodarske politike, da se ne poruši gospodarski afinitet, ki veže agrarne in industrijske države. Mesto, da se je država industrijalizirala samo z ono industrijo, ki je najtesneje povezana z zemeljskimi pridelki, je industrijalizacija nastopila v takem obsegu, da je onemogočila potrebno elastičnost pri sklepanju trgovinskih pogodb. Naravna posledica je bila, da so se nam odtegnila zunanja tržišča za naše produkte. Gospodarska autarkija, ki je morala pri sličnem postopanju ostalih držav nastopiti, je porušila neobhodno potrebni gospodarski spoj tako, da so nastali odnosno, da še obstojajo le ostanki zrušenega svetovnega gospodarstva, ki v zadnjih vzdihljajih išče ozdravitev pred splošno in neizogibno gospodarsko katastrofo. Mnogo zla, ki ga opažamo v naši državi, je nastalo s tem, da se je našega človeka odtrgalo od njegovega, njemu prirojenega dela, od njegove zemlje, ki mu je dajala dovolj pogojev za vsaj skromen obstanek in ga napravila za sužnja onega dela tuje industrije, ki gradi svoj prosperitet na škodo **delavskih mezd.** Če ugotovimo, da prejemajo delavke ponekodi za svoje delo 5 dinarjev na dan in da se kreče delavska mezda okrog 20 Din na dan, kažejo ti primeri dovolj jasno, da take delavske mezde ne morejo imeti prav nikakega blagodejnega vpliva za gospodarsko življenje. Neobhodno potrebno bi bilo, da se uvede minimalna mezda in da se delavske mase pridobi za svoje konzumente. **Z eno besedo: ustanoviti se mora osnovna delavna enota, ki mora biti primerno honorirana.**

Istotako se mora dvigniti z rekonstrukcijo naše gospodarske strukture **konzumna moč kmetskega prebivalstva v tej obliki**, da se mu potom mednarodnih trgovskih pogodb zasigura v industrijskih državah odvzem njegovih produktov. Dokler bo kmet prodajal 10 jajc za 1 Din, toliko časa ne smemo pričakovati zboljšanja današnjih gospodarskih prilik in tudi ne zboljšanja našega položaja. Priznam, da je rekonstrukcija ob današnjih gospodarskih pogojih jako težavna in da je zvezana

z velikimi žrtvami in z dolgotrajnimi napori. Toda gre v usodepolni dobi za velike probleme, zato so potrebne tudi odločne in neustrašljive remedure, ki seveda ne smejo ličiti kakim gospodarskim eksperimentom, temveč se morajo izvršiti na podlagi trdih in na žalost že do danes prekoštevilnih, z mnogimi nepotrebnimi žrtvami zvezanih izkustev, ki smo jih radi splošne neorijentiranosti v naši gospodarski politiki od uedinjenja pa do danes doživeli. **Organizirati je treba predvsem delo, ki je epopeja vsakega živega stvora.** Vzbuditi je treba vse produktivne nacionalne sile, ki neizčrpane spe v našem narodu.

Ugotoviti moramo, da se je nacionalna energija uporabljala v preveliki obliki v negativni smeri, ko se je tratila za rešitev raznih državnopravnih teorij in za različne strankarske podvige mesto, da bi gospodarski razum izpodrinil vsako politično demagoštvo. **Zavedati se je treba, da je zdravo gospodarstvo najcenejša in najuspešnejša rešitev vseh državnopolitičnih vprašanj.** Še do danes nam manjka najvišja gospodarska instiucija, t. j. **gospodarski svet,** ki ne bi smel imeti samo posvetovalnega značaja, temveč bi morale biti njegove odločbe vsaj za dogledno dobo imperativnega značaja. Ko govorimo o delu, kot o najvišji in najlepši epopeji vsakega živega bitja, se je treba v prvi vrsti ozreti na obstoječe pogoje, ki omogočajo tako delo. Omrtvičeno gospodarstvo ni sposobno, da se samo od sebe okrepi in da producira nove ovire življenja, temveč se morajo najpreje eleminirati vsi zadržki, ki ne pripuščajo sanacijo gospodarstva. Predvsem je treba rešiti končno **kreditno vprašanje** v naši državi. Kriza na denarnem trgu od leta 1931. se je dosedaj reševala s fatalizmom, s čakanjem, da nam usoda sama od sebe prinese rešitev. **Kriza gospodarstva se je reševala v krizo duha.** [redacted] S tem se je zadalo **privatni inicijativi** najtežji in neodpustljivi udarec. Ali je že kdo v naši državi zračunal ogromno izgubo, ki jo je gospodarstvo utrpelo radi zamrznjenih narodnih kapitalov? Strašen je udarec onim majhnim podeželskim hranilnilcam in posojilnicam, kjer so delavne roke našega ljudstva znosile samo v dravski banovini v te majhne, vsega zaupanja vredne in v poštenosti preizkušene hranilnice in posojilnice preko 1 miljardo dinarjev. Z [redacted] S tem je bil zadan smrtni udarec oni privatni inicijativi, ki je gonilna sila za pridobivanje vedno novih dobrin in za ustvarjenje vedno novih delovnih možnosti. S tem udarcem je zastalo miljon rok, zastale pa so tudi neštevilne kombinacije, ki so osnova vsakega gospodarskega hotenja. [redacted]

[redacted]

Potrebno je, da prevzame država vsaj za en del od one danes se v denarnih zavodih nahajajoče gotovine **jamstvo** in s tem omogoči privatnim denarnim zavodom kreditiranje v večji meri in pod ugodnejšimi pogoji. Predhodno pa je treba izdati stroge predpise, ki bi uredili poslovanje bančnih zavodov in ki bi še posebej povdarili odgovornost upravnikov teh zavodov. **Na tej podlagi in pod tem jamstvom bi se dvignilo zopet zaupanje najboljšega varčevalca, t. j. našega malega človeka, ki je bil v zadnjih letih s kreditnim poslovanjem naših denarnih zavodov silno razočaran. Gotovina bi našla svojo pot v one male podeželske denarne ustanove, ki so simbol onega blagoslova, ki izvira iz poštenosti in sloge. Povrniti je treba vero v poštenost.**

Druga velika ovira je tudi povezanost naše trgovine. Trgovino je treba oprostiti vseh vezi, da se lahko izčrpa privatna inicijativa do skrajnosti. T [redacted]

[redacted]

Naša imperativna zahteva je, da se nam kot enakopravnim državljanom, izvršujočim vestno svoje dolžnosti prizna v istem obsegu pravico do zaščite, kakor se jo je priznalo kmečkemu sloju. Da se nas napačno ne razume, mi nismo pristaši kakega nesmiselnega gospodarskega eksperimenta, temveč imamo raje, **da se začno reševati nemudoma, pa četudi z žrtvami, temeljni in že preje našteti gospodarski problemi.** Mi zahtevamo zaščito le pogojno in le tedaj, če se ne normalizira gospodarsko življenje, odnosno če se ne ukinejo enostranske zaščitne mere.

Ko govorimo o današnjem splošnem gospodarskem položaju, ki je obenem tudi slika našega stanu, in ko govorimo o njegovih najvažnejših motnjah in ovirah, ne smemo pozabiti najvažnejšega gospodarskega elementa, t. j. **prometa.** Železnice in sploh prometna sredstva pod državno upravo ne smejo biti predmet gospodarske eksploatacije odnosno dobičkanosnosti, ter morajo biti in ostati le sredstva za racionelnejše in hitrejše izmenjavanje dobrin, da se razgiba celotno gospodarstvo do najmanjšega njegovega elementa. **Že znižane tarife so še vedno previsoke, treba je še dalje diferencirati pri prometu z osebami in blagom in jih razčleniti tako, da postane železnica v resnici najcenejše narodno prometno sredstvo.** Vsi ovirajoči predpisi glede potovanja s sportskimi legitimacijami naj odpadejo. Povzdigniti je treba v ljudstvu do skrajnosti veselje do potovanja, kar bo povzročilo večji obto [redacted] konkurenca z **avtobusnimi podjetji.** Omogočiti se morajo vse kombinacije s prevozom po železnici in privatnimi avtobusi v svrho izpopolnitve prometa in povečanja njegove intenzivnosti. **Želimo, da se nemudoma obustavi z različnimi davčnimi in taksnimi olajšavami nadaljna propast naših avtobusnih podjetij in da se omogoči čimpreje uvajanje novih prog.** Vsi naši kraji naj se odpro osebnemu in blagovnemu prometu, da se najintenzivneje **eksploatira notranje tržišče,** ki mora postati najboljši in najsigurnejši konzument naše proizvodnje. **Izčrpati se morajo vse možnosti novega pridobivanja in poiskati se morajo novi viri, ki dajejo možnost za vedno nove gospodarske kombinacije.** Tudi znižanje telefonskih pristojbin nas ne more zadovoljiti. Telefonske pristojbine so še vedno previsoke in so za širše plasti naroda neznosljive. Če ugotovimo, da nas število telefonskih aparatov nadkriljuje za 10-krat in večkrat države s polovico manjšim prebivalstvom in če ugotovimo, da prideta v naši državi na 10 km² samo 2 telefonska aparata, vidimo, da je telefon in brzojav še skoraj neizrabljeno prometno sredstvo. Hitrost v prometu je, kakor smo že gori označili, najvažnejši činitelj pri trgovskem poslovanju. V poštni upravi mora trgovski duh izpodriniti pretirani birokratizem.

Važna in skrajno škodljiva ovira je v poslovnem svetu še druga ovira, ki jo vedno jačje občutimo s poostritvijo gospodarske krize. Preje sem omenil načelo, da mora zaslužek počivati na vrednosti delovne enote v zvezi z nastalim efektom. Naravno, da se v trgovini vedno in povsodi pojavlja konkurenca, ki ima zdrav namen, da se promet pospeši in da se cene regulirajo po onem razmerju, ki nastaja med povpraševanjem in ponudbo. Konkurenca preizkusi tedaj elastičnost cen. Iz tega izhaja, da konkurenca ni samo v korist konzumentu, temveč tudi v korist producentu in njegovemu posredniku, torej vsem elementom, ki prihajajo pri prometu v poštev, ker eleminira nepotrebne in škodljive primesi, ter ustanavlja vrednosti predmeta odgovarjajočo ceno.

Izhajajoč iz dejstva, da ima vsaka cena svojo najnižjo in najvišjo mejo, moram ugotoviti, da se pretirana cena sama sebe izbija in da jo promet sam od sebe izloči. Radi tega so pretirane, pa tudi maksimirane cene pri tej hiperprodukciji brez vsakega gospodarskega pomena. Važna je za promet danes le ona cena, ki gre izpod najnižje dopustne mere. Vsak predmet ima svojo vrednost, ki se izraža v cenah in ki je izračunana na podlagi delavne enote. Če se tedaj v prometu nahaja predmet s ceno, kjer ni upoštevan dobiček, je to za poslovnega človeka gospodarska nesmisel. **Če pa se predmet prodaja tudi izpod lastne ugotovitvene cene, je to gospodarski zločin, ker je v škodo celokupnemu gospodarstvu.** S tem zločinom se rušijo radi takega gospodarskega delikventa zdrave gospodarske edinice, na katerih lahko počiva zdravo gospodarstvo. Nujna je potreba, da se čimpreje regulira vrednost predmetov v prometu z zakonom o minimalnih cenah. Izpod točno določene cene se ne sme ničesar prodati. S tem se izbija nedopustna in uničujoča konkurenca in očuva gospodarstvo pred onimi brezvestneži, ki se morajo v korist splošnosti izločiti. Zahtevamo amandment k finanč. zakonu za l. 1935/36 v svrho novelizacije čl. 150 obrtnega zakona, ki se naj dopolni s tem, da se ne sme ničesar prodajati izpod minimalnih cen. **Minimalne cene pa naj ugotovijo v spornih slučajih posebni gospodarski odbori na sedežu trgovskih zbornic s sodelovanjem zastopnikov strokovnih organizacij.** Ta zakon pa bi prišel v prid tudi onim stanovskim nezavednežem, ki jih imamo še v izobilju v svojih vrstah. Prav posebne važnosti je zakon o minimalnih cenah za tujsko - prometne kraje, da se izloči oddaja hrane in prenočišč izpod cene, kar bi značilo kot prvi in uspešni korak k sanaciji našega zadolženega gostilniškega obrta. Na žalost moramo iz tega mesta obsoditi tudi one sicer maloštevilne podjetnike, ki nočejo slišati ničesar o minimalnih cenah iz ogabnih eksistenčnih nagibov, da se otresejo šibkejših, a morda bolj sposobnih konkurentov. Baš radi takih oseb se mora čimpreje izdati zakon o minjmalnih cenah, da se izloči nesocijalno hotenje nekaterih morda še danes gospodarsko dobro stoječih elementov. V tej žalostni gospodarski perspektivi, okuženi z mnogimi gospodarskimi boleznimi, se ipak kažejo nekateri znaki, ki pričajo o dobri volji današnje vlade, da želi posvetiti vso pozornost našemu gospodarstvu. Že ona izjava, da se bodo v najkrajšem času začela izvajati javna dela, kaže dober namen, vendar moramo povdariti, da javna dela sama po sebi še ne pomenijo ozdravitve gospodarstva, temveč jih lahko smatramo le kot gospodarsko olajšavo. Ta javna dela, odnosno to gospodarsko olajšavo je treba povezati s temeljitimi sanacijskimi ukrepi, ker bi le tedaj javna dela povzročila trajno poboljšanje naših danes v resnici naravnost obupnih gospodarskih prilik.

Za velike probleme in za velika dela je treba disciplino telesa in duha, posebno pa danes, ko opažamo splošno razdrapanost v naši družbi. Narod je treba vzgojiti, ne samo v šoli, temveč tudi izven šole in ga usmeriti vso narodno delavnost in mišljenje k enemu skupnemu cilju: v dobrobit države in dobrobit poedinca. V to svrho bi bilo priporočati, da se polaga večja važnost vrednosti raznim organizacijam, pod katera subsumiram najmanjša in še tako sicer brezpomembna društva. Do danes se je država premlao naslanjala na te organizacije, ki skrivajo neizmerne količine življenjske sile ter je za to potrebno, da se te organizacije izpopolnijo in stopijo z vsem aparatom v službo narodnega napredka.

Veliko olajšanje za intenzivno in inicijativno delovanje bi bila nujna decentralizacija naše javne uprave, ker moramo vsak nepotreben uprav-

ni centralizem smatrati za veliko oviro pri ustvarjanju novih življenjskih pogojev.

To bi uile nekake posredne ovire, ki jil moramo smatrati za ovire našemu razvoju in obstanku. Imamo pa seveda še mnogo neposrednih ovir, ki se specifično pojavljajo pri našem stanu in ki so v vzročni zvezi z neštetimi zaprekami.

10-LETNICA GOSTILNIČARSKE NADALJEVALNE ŠOLE V MARIBORU.

Združenje gostilniških podjetij v Mariboru je v počastitev 10-letnice Gostiln. nadaljevalne šole priredilo dne 10. aprila v dvorani Kazine intimno proslavo, na katero so bile vabljene vse osebnosti, deloma nadležnih, deloma prijateljskih krogov.

Te proslave se je udeležil predvsem kompleten upravni in nadzorstveni odbor našega združenja s predsednikom g. Valjakom na čelu.

Od bivših predsednikov združenja, ki so pomagali oziroma doprinesli žrtve za ustanovitev te šole, so bili navzoči gg. Klešič, Oset, Žnuderl in Senekovič, g. Käferja pa je zastopal vsled bolezni njegov sin.

Nadalje so bili navzoči: za Mestno poglavarstvo Maribor g. predsednik dr. Lipold ter obrtni referent g. dr. Senekovič, za Tujsko-prometno zvezo nje predsednik g. dr. Jančič, za Slovensko obrtno društvo gosp. Sojč, za Okrožni odbor g. Bureš, za Trgovsko akademijo ravnatelj gosp. Modic, za Zvezo združenj gostiln. obrti v Ljubljani ravnatelj g. Peteln, za Trgovski gremij v Mariboru tajnik g. Skaza, za Ženevski savez sekcija Maribor g. Majcen in tajnik združenja g. Jenko.

Profesorski zbor se je udeležil kompletno te proslave s profesorjem Škofom na čelu. Časopisje je poslalo svoje zastopnike. Od absolventov šole so bili navzoči: Planinc, Naglič, Rinaldo, Štibler in Horvat.

Predsednik g. Valjak otvori proslavo s pozdravom na vse navzoče posebno še mestnega predsednika g. dr. Lipolda itd.; istotako pozdravlja absolvente te šole ter obravnava v detajlih proslavo 10-letnice te šole, ki je bila zamisel g. Aleksandra Klešiča, kateri je že začel v letu 1923. z mislijo na ustanovitev, katero pa je tudi za časa Velikega župana g. dr. Vodopivca v letu 1924. otvoril. Njegova desna roka je bil profesor gosp. Škof, ki je od takrat pa do danes nepretrgoma vodil šolo ter se trudil postaviti jo na višino in ugled, ki ga ima danes. Prvo leto te šole je bilo vpisanih 15 vajencev. Že 29. novembra 1924. je odobrilo ministrstvo učni načrt. Prihodnje leto nato se je otvoril že drugi razred in potem še III. razred. V letu 1928/29 se je začel pouk francoščine, serviranje pa je prevzel g. Klešič. Omembe vredno je tudi dejstvo, da se je ustanovil poseben šolski odbor, katerega briga je bila skrbeti za finančna sredstva itd. Od leta 1932. dalje načeluje g. predsednik temu odboru, ki ima beležiti baš v letošnjem letu svojo končno konsolidacijo. Zahvaljuje se v toplih besedah vsem podpornikom te šole, kakor mestnemu poglavarstvu, Tujsko-prometni zvezi itd. za gmotno pomoč.

Omenja tudi, da so se vršili nekajkrat z učenci te šole izleti na Bled in v inozemstvo, da so si mogli isti ogledati večje hotelske in restavracijske naprave.

V vznešenih besedah se zahvaljuje 10-letnemu vodji šole profesorju Franju Škofu, ki je vlagal dosti truda in skrbi za procvit iste. Da se imenovanemu vsaj malo da zadoščenja in se ga počasti, je darovalo združenje lep servis z graviranim spominom.

Povzame besedo g. prof. Škof, ki potanko in izčrpno opisuje začetek in potek nadaljevalne šole ter se obenem tudi zahvaljuje za vso moralno in gmotno podporo, ki jo je nudilo združenje izven svojega obliga. Nabavile so se strokovne šolske knjige itd., predvsem pa predmeti za poučevanje serviranja tako, da je danes šola nezavisna in ji je prosperiteta zasigurana. V teku poslovanja šole je absolviralo 288 vajencev in vajenk pouk po večini s povoljnimi dobrimi uspehi. Zahvaljuje se na veliki pozornosti darila v spomin 10-letnice.

Predsednik mestnega poglavarstva g. dr. Franjo Lipold iskreno pozdravlja to lepo proslavo ter želi predvsem nadaljni procvit te šole ter pripomnja, da bode isti vedno naklonjen in obljublja vso svojo pomoč in podporo.

K besedi so se oglasili še gg. dr. Jančič, ravnatelj Peteln, Klešič, Bureš, Skaza, Oset, Sojč in prof. Struna, ki so vsi enodušno podčrtavali pomen te šole z nado in upanjem v nje bodočnost in še boljšo prosperiteto.

Absolvent šole Rinaldo se je zahvalil v imenu vseh svojih kolegov, zagotavljajoč, da bodo vedno gledali predvsem **na stan kot tak.**

Ponovno se je oglasil k besedi g. Senekovič, kateri je dal duška tej proslavi in z veseljem konstatiral 10-letnico šole, kateri je tudi on kot bivši predsednik posvetil svoje moči. Od leta 1935/36 dalje bode prispeval za še boljši procvit te šole, letos Din 2.000, kar se je vzelo z velikim zadovoljstvom in burnim aplavzom na znanje.

Po različnih ponovnih nagovorih se je razvila neprisiljena, prav domača razigranost in zabava.

Raznoterosti

Novi predpisi glede voznih olajšav. Za dosego voznih olajšav je predpisan nov pravilnik, glasom katerega mora potnik kupiti celo vozno karto in istočasno zahtevati pri potniških blagajnah na železniških postajah še blanketo z napisom »Potvrda o boravku« To potrdilo se izda samo na zahtevo in se žigosa s postajnim žigom. Na prihodni postaji se voznega listka ne odda, temveč se ga ohrani za povratek. Na blanketi odnosno potrdilu o bivanju se mora bivanje v enem kraju ali več krajih potrditi od zdraviliške komisije ali pa od občinskih uradov. Čas, ki se je prebil na ladjah potrdi kapetan ladje. Po 7 dnevnem bivanju v enem ali v več krajih se dovoljuje brezplačna vožnja na podlagi pri odhodu kupljenega voznega listka in potrdila o bivanju. Vozni listek in navedeno potrdilo se morata žigosati tudi pri blagajni odhodne železniške postaje.

Kr. banska uprava je dovolila ustanovitev kopališke družbe v Kamniku z osnovno glavnico 500.000 Din.

Pocenitev cigaret, soli in vžigalic. Monopolska uprava je znižala ceno križanega tobaka »Trebinjac« od 750 na 600 Din za kg. Nadalje cigarete »Karadjordje« od 1·20 Din na 1 Din komad, »Jadran« od 1·10 Din na 90 p, »Kosovo« od 95 p na 80 p, »Strumica« od 85 na 70 p, »Šumadija« od 80 na 60 p, »Mignon« od 65 na 50 p, »Vardar« brez nikotina od 60 na 50 p ter »Vardar« in »Drina« od 50 na 45 p. — Cena za namizno sol se zniža od 5 na 4 Din za kg. Za jodirano sol za človeško hrano od 3·50 Din na 3 Din. Sol za živino od 1·60 na 1·25 Din. Nadalje je oprostila monopolskih taks oni petrolej, ki se rabi v kmetijstvu. — Na novo se uvedejo škatljice s 60 vžigalicami, ki bodo stale 1 Din in škatljice s 30 vžigalicami, ki bodo stale 50 p. — Končno se zniža cene cigaretnemu papirju od 2 Din na 1·50 Din in od 1·50 Din na 1 Din, odnosno od 75 p na 50 p.

Znižanje poslovnega davka na moko. Finančni minister je izdal uredbo, glasom katere se zniža skupni davek na poslovni promet od dosedanjih 6% prodajne cene na 4%. Poslovni davek na koruzno moko pa ostane neizpremenjen. Ta uredba je stopila v veljavo s 1. majem.

Dobava. Pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Ljubljani se vrši dne 24. maja t. l. ob 9. uri dop. II. ustna licitacija za dobavo gramoza za državno cesto št. 2. 50 in 52.

Kletarstvo

Moraš imeti in proučiti knjigo **»Vinski zakon in kletarski vedež«**, če hočeš napredovati z izboljšanjem svojega vinskega gospodarstva. Ta knjiga je izšla — v celem platnu trdo vezana — v drugi, predelani in pomnoženi izdaji. 226 strani. Cena s poštnino vred 50 Din. Naročila izvršuje pisec in založnik: **Andrej Žmavc,** direktor vinarske šole v pok., **Maribor,** Gosposka ul. 50.

Razkisanje vina

Letošnja vina v splošnem so lepo harmonična, buketna, imajo normalno količino kisline in jih ni treba rezati z milejšimi vini ali jih celo razkisati. Le mošti preranih trgatev in iz vinogradov, kjer so imeli točo, so imeli precej proste vinske in jabolčne kisline, ki dajata vinu trd, ostrokisel okus. K sreči se jabolčna kislina po kipenju vsled delovanja bakterij deloma razkroji, zato je v takih slučajih priporočljivo, da počakamo in po potrebi razkisamo še le obležano vino.

Iz tega vzroka pretakamo le slo, a drugače zdravo vino bolj pozno, še le v drugi polovici meseca februarja ali začetkom marca. Do tega časa pustimo kislo vino pri krog 15° C kletne temperature na drožah in droži z vinom nekajkrat premešamo, da imajo v drožeh se nahajajoče bakterije tim bolj priliko, kislino v vinu delno razkrojiti. Pri pretakanju vina prav nič ali le prav zmerno zažveplamo. Ko se po pretakanju vino nekoliko ugladi, vidimo, ali in koliko kisline bi bilo vinu odvzeti. V to svrho določimo kislino v vinu. Če je kisline v vinu nad 10‰, je bo treba en del odvzeti. Odvišno kislino vzamemo kemičnim potom.

Kot sredstvo za razkisanje primešamo vinu čistega, oborjenega, ogljikovokislega apna. Je to bel prašek, najčisteji apnenec in se prodaja v drogerijah. Mora pa biti kemično popolnoma čist, ne sme vsebovati nobenih tujih primesi, posebno ne spojin železa ali žvepla. Če vmešamo prašek v vino, se ogljikovokislo apno razkroji. Apnov okis se spaja z vinsko kislino na neraztopno sol (vinskokislo apno) in ogljikov dvokis, ki je plin in uhaja iz vina. Vinskokislo apno je v vinu netopljiva spojina, ki se kot zrnčast prah poseda na dno in doge soda. S tem smo vinu odvzeli en del vinske kisline in z njo ostrokisli okus.

Če hočemo vinu odvzeti 1‰, to je le en gram kisline na liter, moramo 1 hektolitru vina pridati 67 gramov ogljikovokislega apna; za odvzeti 1½‰ kisline, je potrebno 100 gramov, za odvzeti 2‰ kisline pa 133 gramov tega praška na 1 hl vina.

Preden razkisujemo vina v velikem, moramo preskusiti v malem. Za poskušanje v malem si damo stehtati v lekarni ali drogeriji več porcij garantirano čisto oborjenega ogljikovokislega apna. Recimo 3 porcije po 0.67, 1.— in 1.33 grama ogljikovokislega apna, ki odgovarjajo po vrsti razkisanju 1, 1½ in 2‰ kisline v litru vina. V to svrho bomo potrebovali 3 steklenice in točno 3 litre vina. V vsak liter vina stresemo po eno porcijo praška. Potem dobro premešamo in pustimo steklenice nekaj časa stati odprte, nato pa zaprte kakih 8 dni.

Kateri poskus nam najbolje ugaja, po tistem izvršimo potem manipulacijo v velikem. Če smo se odločili n. pr. za prvi poskus, to je za odvzeti vinu 1‰ kisline in hočemo razkisati recimo 300 litrov vina, tedaj bomo vzeli za to razkisanje 300 × 0.67 = okroglo 200 gramov ogljikovokislega apna. To množino ogljikovokislega apna najprvo izperemo. V to svrho ga razmešamo v škafu čiste vode na redko tekočino in pustimo, da se usede. Nato vodo odlijemo, prilijemo druge in isto še enkrat ponovimo. To postopanje je potrebno, da spravimo iz praška morebitne vonjave, ki se jih je prašek navlekel iz zraka pri svojem vskladiščenju v lekarni ali drogeriji, kjer se nahajajo različne dišave. To izpiranje po potrebi ponovimo.

Tako izprani in odcejen prašek sipamo v sod z vinom, katero hočemo razkisati. Vino se bo vsled odhajajoče ogljikove kisline močno penilo, zato storimo dobro, da poprej nekaj vina iz soda odvzamemo. Šele pozneje dolijemo ostalo vino, vse še dobro premešamo in nalahko zamašimo, da tvoreča se ogljikova kislina iz vina lahko uhaja. Še le po nekaj dneh zamašimo sod pravilno. Po štirih do šestih tednih, ko se je prašek vsedel, vino pretočimo. Izločevanje soli vinske kisline se vrši najhitreje pri nižji toploti vina.

Vino ima v začetku močno rezek okus in se šele po pretakanju dobro razvije in pokaže pravi okus.

Nikakor pa ne kaže vinu odvzeti preveč kisline, ker premočno razkisano vino ima potem lužinast, na kovino spominjajoč okus, rado postane motno in lahko tudi počrni ali se pobeli. Zato se tudi ne priporoča odvzeti vinu več kot 2‰ kisline; navadno bo zadostovalo, ako je odvzamemo samo 1 do 2‰.

Za razkisanje vina s kemičnimi sredstvi se odločimo le v skrajnem slučaju. Delo naj bo točno izvedeno.

Večjo skrb za vinsko posodo.

Prvo načelo umnega kletarstva je snaga, snaga in še enkrat snaga. Brez snage ni moči pridelati dobrega, čistega, stanovitnega vina brez napak in tujega okusa.

Mnogo se pri nas pokvari vina vsled slabe posode. Mnogo vina, osobito po deželi, dobi duh po zatohlem ali plesnivem sodu. Hujše so pa še bolezni vina, ki nastanejo vsled tega, ker je vino ležalo v posodi, okuženi po škodljivih mikroorganizmih. In tako se rado zgodi, da se vino v posodi skali, scika ali zavre. Močno vino v vročem poletju, zlasti če sodov vedno ne zapolnjujemo, rado scika. Šibko vino kmalu postane bersnato, če pa ga pravočasno ali sploh ne pretočimo, pa rado zavre.

V posodo, v kateri je bilo prej skvarjeno vino, se ne sme nikdar drugega vina poprej napolniti, dokler se te temeljito ne osnaži in ne razkuži, sicer je skoraj gotovo, da se bo o njej tudi naslednje vino pokvarilo.

Zato priporočamo zlasti našim gostilničarjem, da svojo posodo držijo v redu, da jo dobro negujejo. Le tako se bomo povzpeli na višjo stopnjo v kletarstvu. Zares škoda je vsakega vina ali mošta, ki se spravi v slabo posodo.

Kanaste (bersnate), cikaste sode ali sode od zavrelke najpoprej znotraj dobro postrgajmo, potem temeljito umijemo s krtačo in z vodo. Vodi, s katero sod pomivamo, dodamo nekaj žveplenokislega apna. Nato sod zakuhamo z vrelo vodo, ki ji pridenemo 2—5% sode. Zakuho moramo pa še toplo izliti iz soda, drugače ne koristi nič. Bolj ko je sod po slabih mikroorganizmih okužen, večkrat ga je treba zakuhati tako, da se doge in dna pregrejejo in mikroorganizmi v luknjicah lesa, iz katerega je sod izdelan, zamorijo. Nazadnje izperemo sod še s čisto vročo in nato z mrzlo vodo in ga pustimo posušiti. Če ga v kratkem ne rabimo, ga moramo potem, ko je suh, zažveplati, zabiti in spraviti v shrambi ali kleti, ki ni prevlažna. Tudi zunaj kaže sode z isto tekočino, to je z vročim sodovim lugom in nato z raztopino žveplenokislega apna pomiti. Sod se tako ne le bolje ohrani od gnilobe, temveč je tudi za hranjenje vina bolj pripraven nego zunaj umazan ali plesniv sod.

Če imajo sodi slab duh, jih moramo ravno tako dobro zakuhati. Ako so pa sodi znotraj plesnivi, jih je treba najprej suho postrgati, da pride vsa plesniva plast do zdravega lesa ven iz soda. Plesnoba se najbolj drži v razpokah, špranjah ali za odpokano skorjo vinskega kamna; zato moramo vse to pred zakuhavanjem jako skrbno in temeljito iz soda postrgati. Potem šele smemo sod zakuhati, ne pa poprej. Nazadnje še izplahnemo sod s čisto vrelo in potem še s čisto hladno vodo.

Da se prazen sod ne pokvari — ne splesni —, ga je vselej takoj po iz-

praznjenju dobro pomiti, povezniti, da se osuši in nato zažveplati in zabiti. Pred uporabo se sod dobro zopet pomije. Le tako se ohrani posoda zdrava in le tako je mogoče, ohraniti vino zdravo in brez slabega okusa.

Ponavljamo: Prvo načelo umnega kletarstva je snaga. Brez snage ni moči pridelati dobrega, čistega, stanovitnega vina brez napak in tujega okusa.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje I. Z. v R. **Kedaj in kako naj vino vdrugič pretakam?**

Odgovor: Skrajni čas je, predno postane toplo, ne samo zunaj, temveč tudi v kleti, da vino vdrugič pretočimo. Po prvem pretakanju se je vsled vpliva zraka večji del v vinu plavajočega blata (droži, kristalčki vinskega kamna, strnjene beljakovine itd.) iz vina izločil in padel na dno soda, kjer tvori sedaj takozvani kalež. Sicer pa tega kaleža ni tako veliko kakor drož, vseeno se ob spomladni toploti lahko razkroji in vino pokvari. To drugo pretakanje izvajamo navadno okoli Velike noči (meseca marca), najpozneje pa do maja.

Če je vino docela pokipelo in ne vsebuje nič več sladkorja, potem ga zmerno zažveplamo, to je en azbestni žvepleni trak zažgemo na 3 do 4 hl vina. To zmerno zažveplanje vinu prav dobro stori in napravi, da postane še bolj čisto in stanovitno in bolj svetle barve.

Če vino še sladi in je sicer brez napak, ga pri tem ne bomo žveplali, ker se s tem pretočenjem osvežijo kipelne glivice v njem in vino se začne prašiti, to je dokipevati.

Po drugem pretakanju se vino navadno popolnoma očisti. Če pa se vino tekom enega meseca po drugem pretakanju zadostno ne očisti, potem se priporoča, da čiščenje pospešimo umetno. V tem slučaju vino čistimo s kakim čistilom ali pa ga precedimo (filtriramo).

Vprašanje S. K. iz B. Moje vino ima duh po žveplu in neprijeten okus. **Kako spravim iz vina duh po žveplu?**

Odgovor: Vprašanje je pomanjkljivo, ozir. nepopolno. Razlikovati moramo namreč duh po žveplovem dvokisu, to je po plinu, ki se razvija iz gorečega žvepla, od duha po žveplovem vodiku, ki spominja na duh gnilih jajc in slednjič duh in okus po žveplovi starini (žveplov firn).

Žveplov dvokis daje vinu oster, trd, surov okus in duh, ki spominja na duh gorečega žvepla. Tako močno zažveplano vino je zdravju škodljivo in po zakonu o vinu tudi prepovedano, spravljati ga v promet. Če ste vino preveč zažveplali, ali ste dobili v roke tako preveč žveplano vino, morate skrbeti, da preobili žveplov dvokis spravite iz njega. Tako vino večkrat pretočite in pri tem močno prezračite.

Vino z žveplovim firnom ima neprijeten, surov okus po žveplani starini. Ta okus dobi vino vsled ponovnega močnega žveplanja, najrajše pa ga nategne iz močno in dalje časa zažveplanih praznih sodov, če ti sodi pred uporabo (pred polnenjem) niso bili zadostno pripravljeni, izluženi. Okus po žveplovi starini se da iz vina težko odstraniti. Najbolje je, vino s takim okusom pomešati z mladim, rezkim vinom.

Duh po žveplovem vodiku (duh gnilih jajc) je še bolj neprijeten. Razvije se le takrat, če mošt ali vino kipi v posodi, kjer se nahaja nekaj žvepla, ki na najrazličnejše načine lahko pride v vino, v mošt ali sod. Vino, ki ima duh po gnilih jajcih, se naj po daljših presledkih dva do trikrat pretoči in pri tem prav močno prezrači. Če imamo bakren lij, pretakamo vino v sod skozi tak lij ali pa preko bakrene plošče, kajti čisti baker vleče žvepleni vodik nase. Z večkratnim pretakanjem na popisani način se duh po gnilih jajcih iz vina kmalu in popolnoma odstrani. Tako vino se potem še rajše čisti in je še bolj stanovitno kakor drugo vino.

Vprašanje Z. Z. G. O. b. v L. **Kako ozdraviti plesnive in zatohle sode?**

Odgovor: V slabem kletarstvu imamo največkrat opraviti s plesnivimi sodi. Prav malo plesniv sod se lahko popravi, zelo plesnivemu pa, v katerem se je plesnivec že tako zajedel v doge (les), da je les zelen, rumen ali celo črn, ne pomaga nobeno zdravilo več. Plesnivi sod ne sprejme žvepla, ker žveplo radi nečistega zraka ne more goreti; duh ima izraziti plesnivi.

Plesnivi sod se mora odpreti pri vratih ali pa se odvzame dno. Potem se s suho krtačo in suho cunjo vsa plesnoba kolikor mogoče odrgne. Malo plesnivi sod se s kako žično krtačo dá lahko plesnobe očistiti. Če pa je šla plesnoba že globoko v les, ga je treba postrgati s kako strguljo tako globoko, da se pride do popolnoma zdravega lesa. Še le potem se sod z ostro krtačo in mrzlo vodo dobro pomije, zabije in dobro izpari kakor nova posoda, katero moramo oviniti.

Prav priporočljivo je tudi žveplovosokislo apno ali pa žveplena kislina. Dobro postrgan sod se najprej izplaknuje z mrzlo, 10%-no raztopino žveplovosokislega apna ali pa enako močno raztopino žveplene kisline oziroma zmesi obeh; to ima namen, da uniči v njem plesnobne glive. Ko se je sod s to močno raztopino znotraj dobro omočil, se raztopina izlije in sod se z močnim sodovim lugom zakuha ter z mrzlo vodo izpere in zažvepla.

Pri večjih močno plesnivih sodih, zlasti če so na dogah špranje in razpokline, v katerih je navadno največ plesni, moramo doge osnažiti z obličem ter potem ravnati z njimi kakor gori povedano. Velike sode lahko tudi izkurimo tako dolgo, da so doge skozi in skozi tople. Potem se iz tako ožganega soda skrbno z nožem ali s posebnim strgačem izstrže vse zažgano do zdravega lesa in nato z vrelo in mrzlo vodo izpira, dokler ne izteka čista voda. Nazadnje ga moramo še oviniti.

Vprašanje Z. Z. G. O. D. b. v L. **Kako in s kom lahko izparujem sode. Ali za izparivanje sodov lahko uporabljam tudi »Alfa«-brzoparilnik ali kotel za kuhanje žganja?**

Odgovor: Za izparivanje sodov uporabljamo najbolje za to prirejen parni kotel z nizkim pritiskom, tkzv. **izparilnik za sode.** Kotel za izparjanje se napolni z vodo in se pod njim zakuri. Ko prične voda vreti, se razvija para, ki jo pod pritiskom ½ do 1 atmosfere napeljujemo skozi veho v sod, ki leži na posebnih podlogah z veho dol obrnjen in odprt. Para gre pod pritiskom skozi drobne luknjice lesa globoko v les in tukaj raztaplja razne topljive snovi v lesu. Ohlajena para se pri tem v sodu spremeni v vodo, ki odteka skoz veho in odvaja raztopljene snovi. Radi tega teče v začetku iz novega soda popolnoma črna, pozneje čezdalje bolj svetla, nazadnje pa že čista voda. Pri tem se sod skoz in skoz pregreje. Predolgo in pod previsokim pritiskom ne smemo sodov izparjati. Ko je sod zadosti izparjen, ga je treba izprati še s čisto vodo in izplakniti z vinom ali finim špiritom. Taka izparilna priprava je pa precej draga.

Večkrat pa imamo v naših gospodarstvih **»Alfa«-brzoparilnik,** ki nam služi za parenje krme, za pranje perila, za kuhanje žganja in slednjič tudi za izparivanje sodov. Vsak Alfa-brzoparilnik namreč ima poseben patentiran ventil na pokrovu, na katerega se natakne potom trikotne cevke gumijeva cev, ki se porine skozi odprtino soda. Na zahtevo se dobavi posebna diza za parenje sodov n. pr. pri **Alfa d. d. v Zagrebu — Zvonimirova ul. 2 (prej Boškovičeva 46).**

Sode pa lahko tudi izparivamo s paro na sledeči način: Vsak večji vinogradnik ali pa, sadjar ima na razpolago **žganjarski kotel.** Kotel je napolniti do vrha s čisto vodo in ga zakuriti, da voda zavre. Namesto da bi šla para skozi hladilnik, nataknemo na cev, ki se odcepi od kape, kaka 2 metra dolgo bakreno cev ali tudi močno gumijevo cev, n. pr. od viške črpalke. Bakreno cev je na koncu tako vpogniti, da jo spravimo skozi veho navzdol obrnjenega soda. Popolnoma zaprt sod postavimo namreč na kako podkladje, tako da je veha spodaj. Na taki legi ga tako dolgo izparivamo, dokler niso obroči zunaj soda tako vroči, da roka ne vzdrži več vročine. Vroča para (100°C) izkuha iz lesa vse pomanjkljivosti in napake, ki so se v les zajedle, kar opazimo na tem, da se pod veho nabere vse polno črne nesnage. Ko začne iz soda kapljati čista voda, je sod popolnoma izparjen. Nato pustimo sod, da se ohladi, ga izplaknemo s čisto mrzlo vodo, pustimo odcediti in osušiti. Osušen sod moramo še »oviniti«, to je izplakniti s prekuhanim vinom ali moštom, ki ga v vročem stanju v sod nalijemo, sod zamašimo in tako kotalimo, da tudi oba dna ovinimo; za 1 liter vsebine potrebujemo 1 liter take kuhanice. Tako pripravljen sod je sposoben za spravljanje mošta in vina.

RAZGLAS.

Sresko načelstvo v Šmarju pri Jelšah razglaša, da je glasom sodbe sreskega sodišča v Kozjem prepovedano Toplišek Milošu, roj. 1901. v Podčetrtku, stan. v Sopotah št. 25, zahajati v krčme do 10. dec. 1935.

'Za šalo in za smeh'

Poznana dišava.

Materi, ki je proti običaju popila zvečer čašico konjaka, je rekla hčerkica pred spanjem: »Mama, danes si se poškropila z očetovim parfumom.«

(Jugend, München.)

Pretiravanje.

On: »En poljub od Vas in z lahkoto bi umrl«.

Ona: »No, dobro, potem me poljubite.« (»Prager Presse«.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radi pomanjkanja prostora smo morali del gradiva odložiti za prihodnjič.

Pivovarna in žganjarna
Jos. Tscheligi v Mariboru
Koroška c. 2 - Telefon 2335
priporoča svoje izborno
PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE
ter izvrstno slivovko, rum, pivsko in vinsko droženko, likere i. t. d.

Obiskovalcem Ljubljane in okolice se priporoča
IVAN RALNE
Prvovrstna restavracija, trgovina in zaloga ljutomerskih, dolenjskih in dalmatinskih vin
Moste, Ciglarjeva ul. 26
Telefon 6

MODROCE
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
TAPETNIK
LJUBLJANA, MESTNI TRG 13
Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva

Filtre za vino
izdeluje
Kotlarska d. z o. z.
Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5
Izdeluje tudi vseh vrst kotle za žganjekuho, brzoparilnike bakrene in pocinkane — Kotli za pranje in štedilnike, filtri za olje, stroji za pasiranje sadnih sokov, pločevinaste črke itd. itd.
Nizke cene! Zahtevajte cenik!

Cenjenim čitateljem: hotelirjem, restavraterjem, gostilničarjem in drugemu občinstvu se priporoča za
pleskarstvo, sobo- in črkoslikarstvo
Stane Vojska
Ljubljana, Cerkvena ulica 11
(Sklicujte se na inserat)

Gostilničarji in gospodinje, kakor tudi trgovci, naročite takoj
JUHAN

katerega zahtevajo vsi, ker je priznano najboljši pridatek v juho in k hrani — Neprekosljiv je v okusnosti, krepčilnosti, redilnosti in zdravilnosti
TOVARNA
„ALIMENTA“
d. z o. z.
Ljubljana
Zgornja Šiška štev. 17

PRIPOROČA SE
BORIS V. SIMANDL
SPECIJALNA DELAVNICA ZA KONTROLNE BLAGAJNE, PISALNE IN RAČUNSKE STROJE
LJUBLJANA
KOLODVORSKA 11
TELEFON 24-37
CENE KONKURENČNE!
DELO ZAJAMČENO!

POZOR! POZOR!
„NOVEL“
tovarna otroških in bolniških vozičkov, tovornih trikolic in kovino-stiskarstvo
zdeluje od navadnih do vseh najnovejših modelov po najnižjih konkurenčnih cenah ter prodaja in razpošilja na drobno in debelo
ANTON ČADEŽ
Ljubljana VII., Celovška 28 in Frankopanska 21

Več skladiščnih kakor tudi transportnih

sodov

od 30 do 700 l iz la hrastovega lesa UGODNO NA PRODAJ.

Naslov v upravi.

Trgovina z železnino

Venceslav Breznik

Ljubljana, Stritarjeva 7

priporoča prav toplo vsem cenjenim gostilničarjem, restavraterjem in hotelirjem svojo veliko in dobro sortirano zalogo vseh kuhinjskih potrebščin po najnižjih konkurenčnih cenah

PARKETE

vseh vrst iz slavonske in domače hrastovine NUDI NAJCENEJE

„JUGOPARKET“

d. z o. z.

Ljubljana, Šelenburgova 7-I

Posredovalnica za službe

Ljubljana, Šelenburgova 7-I.

se priporoča cenj. hotelirjem, restavraterjem in gostilničarjem glede dobrih kuharic, natakaric, sobaric in drugega pomožnega osobja

Dekleta, ki iščejo službe dobe istotam ceneno prenočišče

Oglašujte!

POMNITE!

1. — 11. junij

XV. velesejem v Ljubljani

Pregled domače produkcije

Posebne razstave:

Gasilska razstava
Modna revija — gospodinjstvo
Salon avtomobilov
Pohištvo
Male živali

Polovična voznina na železnici, parobrodih in avijonih

Razstavišče obsega 40.000 m²

Hotel METROPOL (Miklič)

Ljubljana, nasproti glav. kolodvora

124 sob, tekoča mrzla in topla voda — **Prvovrstna restavracija in kavarna** — Cene nadvse nizke! — Dvorane za bankete, seje, klube in prireditve „Putnik“, prodaja voznih listkov in menjalnica v hiši

Telefon 27-37

Pozor! Vaši prti in brisače so strgane!

V par minutah bo vse zašito, če si nabavite **šivalni stroj**

Dürkopp

ki ima patentno pripravo za krpanje

ZASTOPSTVO:

Baraga Ludv. • Ljubljana

nebotičnik

Štajerska vinarska zadruga r. z. z o. z. v Mariboru

MELJSKA CESTA 10

priporoča cenjenim gostilničarjem, kavarnarjem in hotelirjem pristna štajerska vina vseh vrst po ugodnih cenah in plačilnih pogojih.

Telefon interurban 2930 Poštno čekovni račun 13238

Alojz Pauschin, Ljubljana

Wolfova ulica 6 — Telefon 31-96

nudi iz svoje velike zaloge stekla in porcelana nabavo vsakovrstne posode za restavracije in gostilne po najvišjih cenah — Velika je tudi izbira cenenih jedilnih, kavnih ter čajnih garnitur — Prevzema razna **steklarska dela.**

Delavska pekarna in slaščičarna

M. Cvrtila in drug

Ljubljana

Priporoča svoje

krušne in slaščičarske izdelke

Postojnska ulica štev. 11

Telefon štev. 31-71

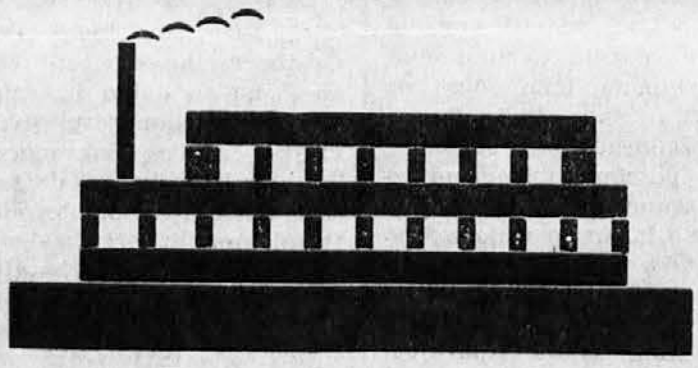

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in „BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

Za uredništvo: Šetina Milan, Celje. — Za lastnika: »Zveza združenj gostilniških obrtj Dravske banovine v Ljubljani«: Bernardi Drago, Celje.
Za Zvezno tiskarno v Celju: Šetina Milan, Celje.